

DE STER

Nr. 2 • Februari 1970 • 70e Jaargang

Een inspirerende boodschap

DOOR THORPE B. ISAACSON,
raadgever in het Eerste Presidentschap.

Toen wijlen president Joseph F. Smith het eens had over de wet van het vasten en het betalen van een eerlijke vastengave, stelde hij: „Het is daarom de plicht van iedere heilige der laatste dagen om op vastendag het voedsel, dat hij en zijn gezin die dag zouden gebruiken, aan zijn bisschop af te staan, opdat het aan de armen gegeven moge worden tot hun welzijn en zegening; of, in plaats van voedsel, de tegenwaarde daarvan, of, wanneer hij rijk is, een royale bijdrage in geld.“ (*Gospel Doctrine*, blz. 243.)

Als de heiligen der laatste dagen de wet van het vasten trouw naleefden, en als zij in verband daarmee volgens het voorschrift willen bidden en een eerlijke vastengave betalen, dan zouden zij nog overvloediger worden gezegend — in aards zowel als in geestelijk opzicht — en dan zou de Kerk over een ruim fonds beschikken om voor al onze armen te zorgen, zoals de Heer het heeft geboden. Hij heeft ons de weg gewezen... God geve dat wij er ernstig naar zullen streven te vasten, te bidden en een eerlijke vastengave te betalen overeenkomstig de goddelijke beschikking van de Heer. ○

INHOUD

Het Christendom van de daad. Door president David O. McKay	35
Wereldorde. Door Dr. G. Homer Durham.....	37
Hoeveel bent u waard? Door Elwin C. Nielsen	39
De grote blanke God was een werkelijkheid. Door ouderling Mark E. Petersen	42
Het verlangen om te geloven. Door Kenneth R. Hardy	48
Aanwijzingen hoe we dienen te leven. Door Richard L. Evans	49
Ik sliep op mijn post. Door Albert L. Zobell, jr.	58
Zondagsschool: Het aanwakkeren en stimuleren van studiejver. Door Lynn Stoddard	56
Zusters Hulpvereniging: Doel, begrip en techniek. Door Jean Larsen	52
Het wonder der liefde. Door Willis S. Peterson	54
Voor de jeugd van de Kerk: De presiderende bisschop spreekt tot de jeugd over het gezin	50
DE kleine STER: De sterrenkijker. Door Gail Tepperman Barclay	9
Biezen voor 't ontbijt... Door Joanna C. Miller	14

Op de omslag: „En wandelende bij de Galilese zee, zag Hij Simon en Andreas, zijn broeder, werpende het net in de zee (want zij waren vissers); „En Jezus zeide tot hen: Volgt Mij na, en ik zal maken, dat gij vissers der mensen zult worden.“ (Markus 1:16-17.)
De roeping van de vissers door Christus is afgebeeld op het kleurige schilderij van Harry Anderson: „De roeping van de vissers,“ waarvan wij een gedeelte op de omslag van dit nummer afdrucken. ○

DE STER

VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Officieel orgaan
van de Nederlandse Zending
en de Hollandse Ring

Nr. 2 · Februari 1970
70e Jaargang

Redacteur:

Peter Dalebout, president der
Nederlandse Zending,
Amersfoortsestraatweg 214,
Huizen (N. H.).
Kerkelijk Vertaalbureau.

Coördinator:

H. Gout, Radesingel 26,
Groningen.

Correspondent voor de Hollandse
Ring: H. Gaster, Hanenburglaan 18,
Den Haag.

„De Ster“ van de Kerk van Jezus
Christus van de Heiligen der
Laatste Dagen verschijnt eenmaal
per maand.
Abonnementenprijs: f 6,— per half
jaar, f 12,— per jaar. Gironummer
240615 — t. n. v. Nederlandse
Zending.
Amersfoortsestraatweg 214 —
Huizen N. H. Nadruk van de in dit
nummer voorkomende cliché's is
verboden.

Drukker:

Paul Giese KG, Offenbach a. d. M.
West-Duitsland.

Opmaak, illustraties:

PBO-Layout-Center,
Frankfort a. d. M.

*Wat nuttigheid is het,
mijn broeders,
indien iemand zegt,
dat hij het geloof heeft,
en hij heeft de werken niet?
Kan dat geloof hem
zaligmaken?*

— Jakobus 2:14.

Het Christendom van de daad

Met deze veelbetekenende uitspraak geeft Iokobus zijn afkeuring te kennen over de louter intellectuele en daardoor steriele beleving van het geloof, waarbij hij laat doorschemeren hoe belangrijk het is, dat wij in ons dagelijks leven en in onze gedragingen waarachtig zijn. Hij leert dat „geloof dood en nutteloos is, tenzij het tot uitdrukking gebracht wordt in een waarachtig leven en een waarachtig christelijk handelen.“ Er was vroeger en er is vandaag een te grote discrepantie tussen geloof en de naleving ervan, tussen het verkondigen van hoge idealen en de toepassing daarvan op het dagelijks leven.

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen accepteert Christus in de meest letterlijke zin van het woord als de Zoon van God, gelooft, dat Hij de kenmerken en de persoonlijkheid van God de Vader vertoont — in deze zin waarmerkend wat Hij Zelf eens heeft gezegd: „Die Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien.“ De Kerk gelooft ook dat Jezus in Zijn leven en leringen ons, voor ons persoonlijk leven en voor de samenleving een naam geeft die, indien volledig belichaamd in het leven van iedere mens en in menselijke instellingen, niet alleen de huidige kwalen van de maatschappij zou verbeteren, maar ook de mensheid geluk en vrede zou brengen.

Indien men zou aanvoeren dat gedurende de laatste tweeduizend jaar de zogenaamde christelijke landen er nooit in zijn geslaagd een dergelijk doel te bereiken, dan antwoorden wij daarop dat de oorzaak ligt in het feit dat zij de beginselen en de leringen van het ware Christendom niet hebben toegepast.

Voor iedere oprechte volgeling van Christus dient godsdienst niet alleen een gevoel van verbonden-

heid met God te zijn, maar ook de uiting van dat gevoel in ons handelen met betrekking tot goed en kwaad en plichtsbetrachting.

Ware godsdienst is van vitaal belang

Dit was ongetwijfeld de soort godsdienst die Patrick Henry voor ogen had, toen hij aan het eind van zijn leven zei: „Ik heb nu al mijn bezittingen aan mijn familie vermaakt. Er is nog één ding waarvan ik zou willen dat ik het ze kon geven en dat is de Christelijke godsdienst. Als zij die bezaten, terwijl ik hun niet één shilling had gegeven, dan zouden zij rijk zijn; maar als zij die niet bezaten, al had ik hun de hele wereld gegeven, zij zouden arm zijn.“

Zuivere godsdienst geeft ons de kracht om uit te stijgen boven het zelfzuchtige, zinnelijke en onzinnige leven dat door Eucken „louter instinctmatig“ wordt genoemd. Zuivere godsdienst stelt ons in staat „het goddelijke in het leven, dat achter de wereld van de tastbare werkelijkheid verborgen ligt, te ervaren.“

„Zonder deze godsdienst,“ zegt deze filosoof verder, „is er geen ware beschaving mogelijk. Een beschaving die alle contact met een bovenzinlijk leven verwerpt en zulke mysterieuze innerlijke betrekkingen weigert tot stand te brengen, wordt al eens tot een parodie op het leven.“

Al meer dan zesduizend jaar heeft de mensheid geleden onder ongebreidelde uitingen van zelfzucht, haat, nijd en hebzucht — dierlijke driften die tot oorlog, verwoesting, pest en dood hebben geleid. Als men volgens de meest eenvoudige beginselen van de leringen van de Zaligmaker had geleefd, dan had dit alles afgewend kunnen worden.

De Kerk maant de heiligen voortdurend aan volgens de beginselen van het Evangelie te leven — gepaste eerbied te hebben voor God en alle heilige zaken; een leven te leiden waarin gestreefd wordt naar eerlijkheid, onkreukbaarheid, billijkheid, het betalen van tienden en vastengaven, het dagelijks opzeggen van gebeden, het heiligen van de zondag en het zich onthouden van het gebruik van stimulerende middelen zoals thee, koffie, alcoholische dranken, tabak en narcotica.

Getuigenis geeft kracht

Ik wenste wel dat wij allemaal net zo'n getuigenis konden verkrijgen als Job, die temidden van al zijn beproevingen zei:

Want ik weet: mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan; En als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Denwelken ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen, en niet een vreemde; mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot. (Job 19:25-27.)

Door ons te voegen naar de woorden en idealen en leringen van het Evangelie kunnen wij zo'n getuigenis krijgen, en de kracht van ieder individu zal in overeenstemming zijn met de kracht en de oprechtheid van dat getuigenis. Wanneer wij het hebben, kunnen wij de verleidingen waaraan wij blootgesteld worden, weerstaan.

Dit herinnert mij aan een brief die ik enige tijd geleden van een van onze jongere meisjes ontving, waarin zij zei: „Ik geloof in het gebed, ik bezoek de zondagschool"; en zij noemde nog andere kerkelijke activiteiten. Maar toen bekende zij een zwakte te hebben, een ondeugd die voor haar kinderziel hetzelfde zou betekenen als de moordende vorst voor een roos. Het ontbrak haar n. l. aan de kracht om die zwakte te weerstaan, en dat bezorgde dit fijne meisje veel verdriet.

Wat wij op conferenties doen, in onze wijken en in onze groepen, geeft ons de kracht om weerstand te bieden aan het kwaad dat overal in de wereld om zich heen grijpt. Het is voor ons allemaal nodig dat wij op die manier gesterkt worden. Hierin nu ligt een grote verantwoordelijkheid voor de leiders van de Kerk — ringambtenaren, leiders in onze wijken, quorums en organisaties — want wij worden door de jongeren zeer kritisch bekeken. Wij dienen allereerst een voorbeeld te zijn in gehoorzaamheid aan de beginselen van het Evangelie, daarnaar te leven en geduld en geloof te hebben in afwachting van hetgeen onze hemelse Vader zal doen, in afwachting van hetgeen Hij ons zal duidelijk maken betreffende enige problemen, waarvan wij er vele niet kunnen begrijpen.

Vier activerende beginselen

Het zijn maar een paar beginselen, ze zijn eenvoudig en ze kunnen door ieder normaal mens, toegepast worden. Het eerste beginsel, en tegelijk het fundament waarop een ware christelijke maatschappij is gebaseerd, luidt als volgt:

Hebt de Heer uw God lief met geheel uw hart, geheel uw verstand en geheel uw kracht — Een geloof in een Opperwezen dat leeft en Zijn kinderen liefheeft — een geloof dat macht en levenskracht verleent aan de ziel. Een verzekering dat wij tot Hem kunnen komen om leiding, en dat Hij Zich zal openbaren aan hen die Hem zoeken.

Het tweede beginsel is:

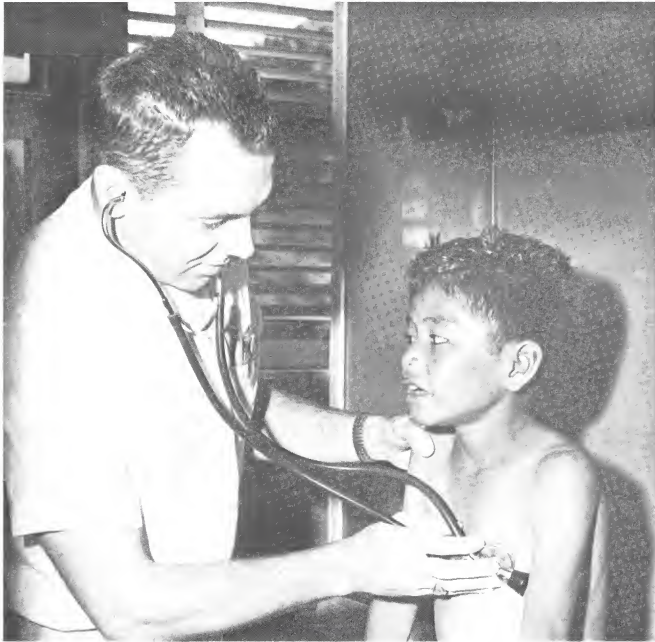
De aanvaarding van de waarheid dat het leven een gave van God is en daarom iets goddelijks. De juiste toepassing van deze gave zet de mens ertoe aan de meester en niet de slaaf van de natuur te worden. Hij moet zijn lusten beheersen en gebruiken voor de verhoging van zijn lichamenlijk welzijn en de verlenging van zijn leven. Hij dient zijn hartstochten ondergeschikt te maken aan het geluk en heil van anderen en aan het in stand houden van het ras.

Het derde beginsel is:

Persoonlijke onkreukbaarheid. Hiermee bedoel ik die gewone, alledaagse eerlijkheid, soberheid en respect voor andermans rechten die ons het vertrouwen van onze medemens doen winnen. Dit beginsel geldt zowel voor naties als voor individuen afzonderlijk. Dat een natie zijn macht misbruikt om een andere, zwakkere natie te bestelen en te onderdrukken, is net zo verkeerd als het feit dat een individu zijn naaste berooft en vermoordt. Het vierde beginsel is:

Het maatschappelijke bewustzijn, dat ieder mens doet beseffen dat het zijn plicht is de wereld beter te maken omdat hij er zelf deel van uitmaakt. De kern van deze richtlijn en de geest die er uit spreekt, komen tot uitdrukking in de volgende uitspraak van de profeet Joseph Smith: „Indien mijn leven niets voor mijn vrienden betekent, betekent het ook niets voor mij.”

Eens zullen intelligente mensen inzien hoe belangrijk en heilzaam het is in goede verstandhouding met elkaar te leven. Dit kan bereikt worden niet door geloof zonder meer, en ook niet door aansporingen vanaf de kansel, maar door het toepassen in het zakelijke, maatschappelijke en nationale leven van de beginselen van het Evangelie van Jezus Christus, die leiden tot het heil van degene die ze navolgt en ook van allen die binnen de invloedssfeer van die lieflijke geest verkeren. ○

Wereldorde

DOOR DR. G. HOMER DURHAM

Twee hoofdstukken in het Evangelie van Mattheüs, namelijk de hoofdstukken 24 en 25, maken melding van Jezus' gesprekken „als Hij dan op den Olijfberg gezeten was“ (24:3). Daar gaf Hij antwoord op deze vraag van de discipelen: „Welk zal het teken zijn van Uw toekomst, en van de voleinding der wereld?“ (24:3). Er werden toen opmerkelijke veranderingen voorspeld, vele waarschuwingen gegeven en verscheidene gelijke-

nissen uitgesproken. „En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken: en dan zal het einde komen“ (24:14). „En gelijk de dagen van Noach waren, alzo zal ook zijn de toekomst van den Zoon des mensen“ (24:37). „Zo waakt dan; want gij weet den dag niet, noch de ure, in dewelke de Zoon des mensen komen zal“ (25:13). Daarop volgden twee prachtige gelijkenissen, die van de ta-

lenten (25:14-30) en die van het laatste oordeel (25:31-46).

Deze gelijkenissen worden dikwijls uit hun verband gerukt en afzonderlijk besproken alsof ze op zichzelf staan. Litterair, filosofisch of pedagogisch beschouwd, kunnen ze inderdaad op zichzelf staan. In het geheel van de tekst zijn ze echter deel van een systeem dat een profetisch en instructief karakter draagt en door de Heiland gegeven wordt met de Olijfberg

duidelijk als achtergrond, zoals wij in Mattheüs 24 en 25 kunnen lezen.

In het geheel van de tekst is de betekenis van deze gelijkenissen duidelijk. In de gelijkenis van de talenten wordt ons geboden de gaven die wij van de Heer hebben gekregen met verstand en wijsheid te gebruiken. Wij moeten die gaven, waarvoor wij verantwoordelijk zijn, ontwikkelen. Wij moeten goede, nuttige, en getrouwe dienaren zijn. Dan zullen deze woorden met recht op ons van toepassing zijn: „Ga in, in de vreugde uws heren” (25:21, 23). Maar „de onnutte dienstknecht” zal onder weening en knersing der tanden „in de buitenste duisternis” uitgeworpen worden. (25:30)

In de gelijkenis van het laatste oordeel, die onmiddellijk volgt op de gelijkenis van de talenten en mogelijk gegeven werd opdat Zijn discipelen niet zouden veronderstellen dat het woord nuttigheid alleen op materiële zaken sloeg (het voorbeeld van de talenten heeft immers betrekking op geld), wees Jezus op de weg waarlangs men inderdaad die nuttigheid bereiken kan.

„En wanneer de Zoon des mensen komen zal in Zijn heerlijkheid... En voor Hem zullen al de volkeren vergaderd worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt” (25:31-32).

De gelijkenis van het laatste oordeel was de afsluiting van het grootste onderricht dat bij deze gelegenheid op de Olijfberg werd gegeven. Ze vormt er de climax van, ze laat de kern van de zaak zien. Ze is een aanvulling, toelichting en versterking van de betekenis van de twee grote geboden: liefde voor God en liefde voor onze naaste.

Hoe verwerft men zich rechtvaardigheid, een plaats met de schapen aan de rechterhand des Konings, een plaats in het gezelschap van hen die deze woorden zullen horen: „Komt, gij gezegenden Mijs Vaders! beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld” (25:34)

Het antwoord, zoals dat voor ons is opgetekend, luidt: door hen die honger lijden te voeden, hen die dorstig zijn te drinken te geven, de vreemdeling te herbergen, de naakte te kle-

den, hen die ziek zijn of „in de gevangenis” troost en steun te schenken (25:35-36). En dit soort dienstbetoon diende „een van deze Mijn minste broeders” te gelden (25:40).

In de gelijkenis ontvingen zij die gehoor gaven aan deze geboden het blijde woord. Zij die de hongerigen niet te eten, de dorstigen niet te drinken gaven, de vreemdelingen en de naakten niet kleedden, of die zieken en de gevangenen niet bezochten, kwamen aan de linkerhand van de Koning te staan. Zij hoorden de woorden: „Gaat weg van Mij, gij vervloekten...” (25:41). „En dezen zullen gaan in de eeuwige pijn; maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven” (25:46).

Deze prachtige rede geeft in grote trekken een praktisch programma voor alle mensen. Wij dienen de talenten die wij van God gekregen hebben te ontwikkelen om onze medemens te dienen. Wij moeten vooral hen dienen die in ongelukkige of zeer behoeftige omstandigheden verkeren. In beide gelijkenissen wordt stilzwijgend aangenomen dat wel niet iedereen zo zal handelen.

Deze vanzelfsprekendheid stelt ieder mens voor een uitdaging. Behoor ik bij degenen die het wel doen? Het beslissende ur is nabij. Wat kan ik nog doen? Dit leerstuk is ook een uitdaging aan groepen, steden en naties.

Ik geloof nu niet direct dat een rijke, talentvolle man die in een welvarende staat leeft waar de overheid voorziet in medische verzorging, kleding en voedsel noodzakelijkerwijs tot „de schapen” behoort. Ook geloof ik niet dat een vriendelijk en bezorgd mens in een wrede, harteloze, onderdrukkende natie tenslotte bij „de bokken zal belanden”. Maar ik geloof wel dat het grootste idee van talentverbetering en barmhartige hulpverlening even goed van toepassing is op georganiseerde groepen als op individuen. De Kerk legt momenteel de nadruk op twee punten: ten eerste op een gezond gezinsleven dat liefde, voedsel, geestelijke zorg, opvoeding en integriteit geeft aan alle leden als kinderen van God. Een kind dat „Ik ben een kind van God” leert zingen, wordt de kracht gegeven op te kunnen tegen de losheid van zeden en het gevaar

van verlies van persoonlijke identiteit waarmee het moderne stadsleven het kind bedreigt. Hij of zij krijgt ook al een gedeelte en een begrip van de kracht en voorbereiding die nodig is om te kunnen voldoen aan de voorwaarden die gesteld worden in de gelijkenissen van de talenten en het laatste oordeel en die de sleutels zijn tot het persoonlijk geluk en dat van de groep en tot de wereldorde. Het tweede belangrijke punt waar de Kerk zich nu mee bezig houdt, is: „Laat daarom nu een ieder met zijn plicht bekend worden, en het leren uitoefenen.” (Zie L. en V. 107:99).

De twee prachtige gelijkenissen gesproken op de Olijfberg geven aan de benadrukte punten een belangrijk grotere diepte. Ze geven ons een inzicht in de zaligheid van het individu en de uitdaging deze te bereiken. Het is heel goed mogelijk dat ze ook de elementen bevatten voor het leggen van de basis voor vermindering van de onrust en vestiging van een wereldorde.

vervolg van biz 58

Ik had er nooit aan gedacht dat ik ooit een apostel zou worden of enig ander ambt in de Kerk zou bekleeden, en zelfs toen kwam zoiets niet bij me op. En toch wist ik dat er met die slapende apostelen op mij geïmagineerd werd. Ik sliep op mijn post — zoals ook iedere man en iedere vrouw die in plaats van gevolg te geven aan zijn goddelijke opdracht iets anders doet.

„Maar van dat ogenblik af veranderde alles — ik werd een ander mens. Ik gaf het schrijven niet op, want president Brigham Young, die enkele van mijn bijdragen opmerkte in de kranten in mijn woonplaats, adviseerde mij om wat hij mijn „schrijvertalent” noemde te ontwikkelen, zodat ik het in de toekomst zou kunnen gebruiken „voor het vestigen van de waarheid en gerechtigheid op de aarde.” Dat was zijn laatste raadgeving aan mij. Hij stierf in datzelfde jaar, terwijl ik nog op het terrein van de zendeling arbeidde, met name in de staat Ohio. Ik bleef schrijven, maar altijd voor de Kerk en het Koninkrijk van God. Die waren voor mij van het allerhoogste belang, al het andere was daaraan ondergeschikt. ○

Hoeveel bent u waard?

DOOR ELWIN C. NIELSEN

„Hij is zo verwaand! Hij denkt dat hij beter is dan alle anderen. Als hij met je praat, dan doet hij dat met een air alsof hij je een gunst bewijst.”

De meesten van ons hebben wel eens zo over iemand gedacht. Het zal daarom voor velen waarschijnlijk wel een pijnlijke ervaring zijn te horen dat bijna iedereen de kiern van verwaandheid in zich draagt. Wij dienen dan ook te weten wat de oorzaak is van dit soort ongerechtigde trots en hoe men die kan voorkomen. Paradoxaal genoeg heeft iemand die bijzonder verwaand is ook een bijzonder lage dunk van zichzelf. Om de een of andere reden is hij diep in zijn hart bang dat hij toch eigenlijk niets waard is en dat niemand van hem kan houden. Nancy had meer mooie kleren dan wie ook in haar omgeving. Zelfs op een barbecuefeestje verscheen ze altijd goed gekleed, te goed gekleed zou men haast zeggen. Overigens ging ze maar heel zelden naar zulke gelegenheden, en dan bleef ze altijd dicht in de buurt van haar man en hield zich altijd buiten de gesprekken van de anderen. Als je haar op straat tegenkwam, was ze nog minder spraakzaam. Ja, volgens velen keek ze je dan alleen maar aan en liep je voorbij zonder enig teken van herkenning. Zij dachten dat ze zich de meerdere van hen voelde, omdat haar man rijk was en dat ze het beneden haar waardigheid vond om met gewone mensen om te gaan. In feite was het tegendeel waar. Ze keek helemaal niet neer op haar burens alsof het „inferieure” wezens waren, veeleer was zij het die in hun tegenwoordigheid door een verlamdende angst werd aangegrepen die haar het spreken belette. Ze wist dat het er door de maatschappelijke positie van haar man niet beter op werd en ze voelde dat ze die positie nooit aan zou kunnen. In werkelijkheid was Nancy zo verstrikt geraakt in haar

eigen gevoelens van angst en ontoereikendheid dat ze geen tijd had om aan iemand anders te denken.

Zulke angstgevoelens als waarmee Nancy rondliep, blijven dikwijls grotendeels verborgen en kunnen een noodlottige uitwerking hebben. Iedereen heeft er behoefte aan het gevoel te hebben door anderen bemind te worden om zichzelf, ongeacht zijn uiterlijk of zijn prestaties in de maatschappij. Deze aardse zegeningen zijn prachtig, maar als een man bijvoorbeeld voelt dat zijn vrouw van hem houdt alleen maar omdat hij in zijn werkring een zeker prestige geniet of omdat hij degene is die de kost verdient, dan zal hij waarschijnlijk zeer bezorgd zijn over zichzelf. Is hij wel meer waard dan zijn banksaldo en zijn lidmaatschap van de club? Hij zal zijn uiterste best doen een dergelijke gedachte te ontwijken. Misschien zal hij die wel van zich afzetten, wegduwen uit zijn bewustzijn. Maar die gedachte wijkt niet, en maakt hem bang om te diep in zichzelf te kijken naar datgene wat hem zo weinig beminnelijk maakt. En dus zal hij ook de waarde en de grootheid van zijn wezen niet kunnen inzien.

Er is een geval van een man die in zijn beroep zeer geslaagd was, maar op de een of andere manier het gevoel had dat zijn vrouw alleen bij hem bleef omdat hij in de wereldse zaken zo'n succes had. Deze vrees dwong hem nog harder te gaan werken opdat zij bij hem zou blijven. Hij kon maar niet inzien, zelfs niet toen zij het hem tijdens een woordenwisseling zei, dat het bij haar in feite om hemzelf ging en dat zij het gevoel had dat zij door hem verwaarloosd werd. Dit maakte hem boos en ook bang, en dus werkte hij nog harder en verwaarloosde hij haar nog meer. Toen zij hem tenslotte verliet om haar toevlucht te zoeken bij iemand anders die

zichzelf wist te geven, was de man totaal verslagen en pleegde zelfmoord.

Wat is ongerechtvaardigde trots?

Iemand die met dit soort angst rondloopt, toont ongerechtvaardigde trots, die volgens mijn definitie een poging is om een zeker gevoel van minderwaardigheid te compenseren met een meerderwaardigheidsgevoel ten koste van iemand of i.e.s anders. Iemand die trots is, zal bijvoorbeeld zijn minderwaardigheidsgevoel projecteren op anderen. Hij tracht zichzelf te overtuigen dat hij voortreffelijk is, beter dan de meesten in zijn kring, en hij zal zich blijven vastklampen aan dat gevoel en dat beeld dat hij van zichzelf heeft door anderen bij iedere mogelijke gelegenheid te kleineren.

Ross bijvoorbeeld doet dit door tegenspraak. Wat iemand anders ook zegt, het is altijd verkeerd, waarmee Ross dus stilzwijgend te kennen geeft dat iemand die op zo'n gedachte zou komen eigenlijk dom is.

Terwijl ongerechtvaardigde trots maar al te duidelijk naar voren komt bij iemand wie het aan te zien is dat hij een verwaande kwast of een opschepper is, doet ze zich soms uiterst subtiel gemaskeerd aan ons voor. Iemand die een compliment niet hoffelijk in ontvangst weet te nemen, maar in plaats daarvan bijvoorbeeld zegt „O maar dat meen je vast niet“ of „O dit oude ding? Ik heb het al zo lang dat ik mij er bijna voor schaam het te dragen,“ zo iemand drijft de ander in de pijnlijke situatie dat deze zijn bewering moet staven daar zijn smaak of oordeel in twijfel wordt getrokken.

Door zijn angstgevoelens ten aanzien van zijn ontoereikendheid op iemand anders te wreken, wekt zo iemand soms bij anderen de indruk dat hij ontevreden is over zichzelf en over alles en iedereen om hem heen. Niets is naar zijn zin. Als zijn zoon op school een negen voor Engels krijgt dan wekt dit automatisch zijn ergernis op omdat het geen tien is. Hij kan niet openlijk uiting geven aan zijn bewondering voor een ander ten overstaan van zijn zoon uit vrees dat door een dergelijke handelwijze zijn zoon zal begrijpen dat de ander meer waard is. Hij is gauw op zijn tenen getrapt, en hij zal zijn trots dan ook niet in de waagschaal durven stellen door zichzelf zonder excuses of voorwendfels te zien zoals hij werkelijk is.

Dergelijke levenshoudingen zijn even fataal als verwaandheid. Altijd stelt de betrokkene bij zijn contact met anderen zijn angstgevoelens op de voorgrond. Er straalt geen warmte, geen sympathie voor anderen van hem uit, en hij is niet in staat om zijn uiterste best te doen zijn vermogens, die hij van God gekregen heeft, te ontwikkelen, omdat hij het te druk heeft met het zoeken naar uitvluchten, het uitvoeren van kritiek of het eisen van betere prestaties.

Zelfrespect in onze levenshouding

In tegenstelling tot de mensen met deze fatale levenshouding zal iemand die zich bewust is van zijn werkelijke waarde, zijn handelen in overeenstemming brengen met dat gevoel van eigenwaarde. Terwijl hij met zichzelf

tevreden is, zal dat gevoel van zelfvoldoening precies het tegenovergestelde zijn van de ongerechtvaardigde trots die de betrokkene altijd een verdedigende houding doet aannemen. Voor iemand met een dergelijk gevoel van zelfvoldoening is dit eenvoudig een deel van de werkelijkheid, die daarin bestaat dat hij zich van zijn identiteit en zijn doel bewust is. Hij zal zich niet bezorgd maken over de vraag of hij op dit ogenblik al dan niet volmaakt is, maar hij zal zichzelf zien als iemand die er voldoende naar streeft het te zijn. Hij zal er helemaal geen bezwaar tegen hebben dat de mensen zien hoe hij werkelijk is, en hij zal hen ook op dezelfde voet aanvaarden, zonder hen te benijden, te oordelen of zich met hen te vergelijken. Wanneer hij ziet dat een ander over een groter talent beschikt dan hijzelf, dan zal hij zich er volstrekt niet geringschattend over uitlaten, maar juist waarderend en met dezelfde warmte die hij ten aanzien van zijn minder begaafde broeders aan de dag legt. Want hij kent zijn eigen waarde, hij voelt zich niet bedreigd wanneer hij iets waardevols in anderen ontdekt; en in plaats van zich gekwetst te voelen door de ongerechtvaardigde trots van anderen zal hij hun angsten begrijpen en zich in hun toestand kunnen verplaatsen en hen willen helpen. En zij hebben hulp nodig, want niemand is eenzamer dan hij die zichzelf als ongeschikt gezelschap beschouwt. Ik heb een vriend die andere mensen met een dergelijke zelfverzekerdheid tegemoet treedt. Hij zegt bijvoorbeeld: „Ik hoop dat je me mag, want ik ben graag bij je, en ik zou je graag vaker willen zien“. Daarmee riskeert hij het de indruk te wekken alsof hij met zijn gevoelens te koop loopt en beweert hij openlijk aantrekkelijk genoeg te zijn zelf een dergelijke relatie tot stand te kunnen brengen in plaats van het aan het lot over te laten.

Zelfvertrouwen in onze liefde

Maar hoe staat het met boosheid en begeerte? Zal iemand die wat waard is deze lagere hartstochten ook hebben? Zeer zeker, maar hij zal ze niet gebruiken als een verontschuldiging om het karakter van een ander in een slecht daglicht te stellen. Hij zal zich wel bewust zijn van hun aanwezigheid en ze op een passende wijze hanteren. Hij kan bijvoorbeeld tegen zijn kind zeggen: „het maakt me erg boos als je met je zusje vecht“; en hij kan dan de juiste disciplinaire maatregelen nemen, maar hij zal het karakter van het kind niet aanvallen door het te zeggen hoe slecht het is. Iemand die het karakter van een ander bekritiseert, geeft daarmee te kennen, al dan niet opzettelijk, dat zijn eigen karakter goed is. Jezus heeft niet gezegd dat wij onze naasten meer dan onszelf moeten liefhebben, maar *gelijk* onszelven. De in deze bewoordingen geuite gelijkstelling is heel belangrijk, want het schijnt in de aard van de mens te liggen dat hij niet in staat is iemand anders waarlijk lief te hebben als hij zichzelf niet met zelfvertrouwen liefheeft.

Carl Rogers, een groot psycholoog van deze tijd, betoogt dat dit positieve zelfvertrouwen noodzakelijk is voor ware persoonlijke ontwikkeling. Hij gelooft dat de mens geboren wordt met een fundamentele drang tot zelfver-

wezenlijking, dat wil zeggen een drang om de hoogst mogelijke graad van ontwikkeling te bereiken op verstandelijk, zedelijk, geestelijk en lichamelijk gebied. Hij gelooft echter dat een mens niet tot zelfverwezenlijking kan komen tenzij het hem vrij staat zichzelf te onderzoeken. Hij moet al zijn sterke en zwakke kanten kennen, zijn goede en slechte impulsen. Rogers gelooft dat wanneer iemand al zijn latente kracht en latente zwakheid kan zien, hij zal beseffen dat hij in de grond van de zaak goed is en het altijd zal verkiezen om zo te handelen dat hij die goedheid die in hem zit ook verwezenlijkt.

Zeven manieren van positief gericht zelfonderzoek,

Hoe kan men zover komen in zelfonderzoek, dat men in staat is alle ongerechtvaardigde trots uit zijn leven te bannen? Er bestaan geen toverformules voor, maar we laten hieronder enkele dikwijls nuttige suggesties volgen:

1. *Oefen u in het analyseren van uw boosheid.* De angst die tot ongerechtvaardigde trots leidt, duikt vaak op bij mensen die geleerd hebben dat boosheid heel slecht is; als die dan plotseling bij zichzelf ontdekken, worden ze bang. In feite is boosheid, zoals wij boven reeds naar voren gebracht hebben, een normale gemoedstoestand die men moet leren onderkennen om er daarna op een maatschappelijk en zedelijk aanvaardbare wijze mee af te rekenen. Hetzelfde geldt voor andere zogeheten lagere hartstochten.

2. *Oefen u in het beschrijven van al uw gevoelens en impulsen.* Leer uzelf zien zoals u bent. Hiermee willen wij niet zeggen dat iemand behagen moet scheppen in zijn zwakheden, maar dat hij de moed dient te hebben zijn sterke zowel als zijn zwakke zijden te leren kennen. Onderzoekers op het gebied van de psychologie zijn tot het inzicht gekomen dat iemand die zichzelf onderzoekt (zonder over zichzelf te oordelen) gaandeweg nieuwe dingen over zichzelf aan het licht brengt; en daar waar hij zwakheden vreest te vinden, vindt hij bijna altijd kracht.

3. *Maak op gezette tijden een lijst op van uw goede eigenschappen.* De meeste mensen zijn bang geworden om zichzelf op een goede en positieve manier te bekijken. Dikwijls vraag ik mensen bij wijze van oefening een lijst te willen maken van de dingen die ze heel goed doen en van de dingen waarin zij schromelijk te kort schieten. Dan laat ik hen die twee lijsten met elkaar vergelijken. Heel vaak is de negatieve lijst verscheidene keren langer dan de positieve, niet omdat de mensen zo ontoereikend zijn, maar omdat zij bang zijn positief over zichzelf te denken. Zij zijn gewend geraakt aan het idee dat het slecht is goed over jezelf te denken, en zij zijn bang dat zij de indruk zullen wekken, verwaand te zijn.

4. *Oefen u erin uzelf te zijn in de omgang met anderen.*

Geef duidelijk blijk van uw positieve gevoelens ten aanzien van anderen zodat ze al dan niet geaccepteerd kunnen worden. „Ik vind dat U die gedachte bijzonder aardig onder woorden hebt gebracht.“ „Ik vind de manier waarop u uw haar draagt erg leuk.“ Zolets zegt iemand met een ongerechtvaardigde trots niet vaak genoeg. En

Wat ben ik waard?

wanneer hij het wel doet, vist hij maar al te vaak naar tegencomplimentjes.

5. *Zeg op een gezinsavond of tijdens een gezellige maaltijd bij wijze van oefening tegen ieder lid van uw gezin alles wat u echt in hen waardeert.* De meesten van ons geven zelfs aan degenen die ze het meest liefhebben niet genoeg positieve aandacht en steun.

6. *Let erop anderen altijd de gelegenheid te geven te laten zien wat ze waard zijn.* Iemand die in een gesprek volledig de boventoon voert of geen aandacht schenkt aan wat anderen zeggen, geeft daarmee te kennen dat hij zijn eigen denkbeelden belangrijker vindt. Iemand die zeker is van zichzelf wordt door de talenten en ideeën van anderen eerder goeieid dan dat hij zich bezorgd maakt ze zelf niet te hebben.

7. *Streef er bewust naar met uw alledaagse gewoonten te breken.* Denk aan wat anders, neem een andere weg naar huis, doe uw werk op een andere manier, besteed een paar minuten aan het leren van iets bijzonders, misschien iets waarmee u het niet eens bent. De meeste mensen die zich neerslachtig en onzeker voelen, vinden zichzelf aards en burgerlijk. Mensen die zichzelf belangstellend en waakzaam vinden, zijn hoogst waarschijnlijk zelfverzekerd — en nederig.

Het was niet de bedoeling met deze suggesties volledig te zijn, maar ze kunnen misschien dienst doen als aanvulling op andere goede ideeën voor hen die zichzelf beter willen leren kennen. Niemand is in staat zichzelf volledig te kennen. Het komt er echter op aan dat wij ons dit althans *proberen bewust te worden* van onszelf. Zij die dit proberen, zullen bemerken dat zij anderen beter leren waarderen naarmate zij zichzelf leren waarderen. ○

De grote blanke God was een

De grote blanke God van het oude Amerika leeft nog steeds.

In de ontdekkingen en geschriften van archeologen en geschiedkundigen treedt hij nu naar voren als een onbetwistbare werkelijkheid. Het mysterie waarachter de raadselachtige overleveringen van de inboorlingen al zo lang schuil gingen, is nu door moderne onderzoekingen en recente vondsten van eeuwenoude documenten ontsluierd, waardoor onze kijk op deze Godheid en zijn werken op het westelijk halfrond zeer is verbeterd.

Zo'n God was er inderdaad!

Hij was naar Amerika gekomen lang voor Columbus.

Hij onderwees de ouden zijn ware godsdienst, wakte enkele van hun doden op, genas vele van hun ziekten, leerde hun nieuwe en productievare landbouwmethoden, en vestigde een regering van gelijkheid en vrede.

Zijn komst en ook zijn vertrek vonden plotseling en op een bovennatuurlijke wijze plaats.

De ouden beschouwden hem als de Schepper die op aarde verscheen in de gestalte van een mens.

Wie zou er aan de bewijsstukken die zich zo hoog opstapelen nog kunnen twijfelen?

Dat hij een christelijke Godheid was, kan niemand met succes tegenspreken.

Dat zijn leringen verwant zijn aan de leringen uit de Bijbel geven nu ook velen grif toe.

En dat hij de belofte gaf nog eenmaal terug te zullen komen, is een erkend schriftuurlijk feit dat door latere historische verslagen genoegzaam bevestigd is.

Het overgeleverde verhaal van een Blanke God in het oude Amerika werd generaties lang bewaard door Indianen van Chili tot Alaska, en het is veelbetekenend dat

Zondag 18 januari 1970 stierf president David O. McKay in zijn appartement in Hotel „Utah.“

In het volgende nummer van de „Ster“ zal een meer gedetailleerd verslag gegeven worden.

Overzicht van de tempeldiensten

Overzicht van de tempeldiensten gedurende 1970 van de tempel in Zwitserland

Attentie Dit is een NIEUW overzicht.

Met ingang van 5 januari 1970 zal de tempel in Zwitserland in plaats van op de gebruikelijke vrijdagen gedurende het gehele jaar 1970 op de MAANDAGEN gesloten zijn.

Met ingang van 3 januari 1970 zullen er elke zaterdag drie diensten gehouden worden.

07.15	1e dienst	in het engels*	uitgifte van namen tot 07.30
10.00	2e dienst	in het duits**	uitgifte van namen tot 10.30
14.00	3e dienst	in het duits***	uitgifte van namen tot 14.30

* Deze dienst kan ook in een andere taal gehouden worden om leden die voor het eerst door de tempel gaan in de gelegenheid te stellen de dienst in hun eigen taal te horen. Verzoeken om deze dienst in een andere als de engelse taal de houden dienen zo vroeg mogelijk te worden ingediend.

Het eerste verzoek dat ontvangen wordt zal de taal bepalen waarin de dienst gehouden zal worden.

** Elke derde zaterdag van de maand wordt deze dienst eveneens in het engels gehouden.

*** Elke eerste zaterdag van de maand wordt deze dienst in het frans gehouden.

Op elke vrijdag voorafgaande aan de derde zaterdag van de maand zal er een dienst in het engels gehouden worden. De uitgifte van de namen zal plaats vinden tussen 17.30 en 18.00 uur.

N.B. Leden die hun eigen endowments (begiftigingen) willen ontvangen worden verzocht om een dienst bij te wonen in hun moedertaal. Zij dienen 30 minuten voor aanvang van de dienst bij de ingang van de tempel te zijn.

Overzicht van de in 1970 te houden diensten.

(voor aanvangstijden zie boven)

10 — 13 maart	Fins
17 — 20 maart	Duits
24 — 27 maart	Duits
14 — 17 april	Nederlands
21 — 24 april	Duits
25 april	Nederlands (zaterdag)
1 — 2 mei	Frans
8 mei	Duits (vrijdag)
12 — 15 mei	Zweeds
19 — 22 mei	Duits
16 — 19 juni	Nederlands
30 juni	Zweeds (dinsdag)
1 — 3 juli	Zweeds
7 — 10 juli	Deens
14 — 17 juli	Fins
21 — 24 juli	Duits
28 — 31 juli	Duits
4 — 7 augustus	Frans
11 — 14 augustus	Nederlands

18 — 21 augustus	Zweeds
25 — 28 augustus	Deens
8 — 11 september	Alleen voor priesterschapdr.
10 oktober	Duits (zaterdag)
13 — 16 oktober	Duits
20 — 23 oktober	Duits
27 — 30 oktober	Duits
31 oktober	Nederlands (zaterdag)
6 — 7 november	Frans

Soortgelijke diensten kunnen op verzoek, door groepen van ten minste 10 broeders en 10 zusters, op andere tijdstippen — behalve op zon- en maan-dagen — gehouden worden.

Verzegelingsdiensten

Na afspraak en direct volgende op diensten voor het ontvangen van endowments. Op dagen waarop geen diensten voor het ontvangen van endowments gehouden worden kunnen op dinsdagen tot en met vrijdagen na afspraak verzegelingsdiensten plaats vinden.

Dopen voor de doden

Op verzoek van ringen en districten na voorafgaande afspraak.

De Tempel is gesloten

Vanaf zondag 13 september tot en met vrijdag 9 oktober 1970 is de tempel voor alle diensten gesloten.

Algemene instructies

1. Elk lid in de leeftijd van 8 jaar of ouder dient voor het betreden van de tempel in het bezit te zijn van een geldige tempelaanbeveling.
2. Echtparen met kinderen die aan hen verzegeld zullen worden dienen een correct ingevulde gezinslijst te overleggen.
3. De tempel mag alleen betreden worden voor het verrichten van tempelwerk. Kinderen worden er niet toegelaten tenzij zij aan hun ouders verzegeld zullen worden of indien zij deel zullen nemen aan het dopen voor de doden.
4. Voor slaapgelegenheid kan gezorgd worden, maar niet NA 20.00 uur. Vermeldt bij uw aanvraag eventuele speciale wensen duidelijk.
5. Alle aanvragen moeten in 2-voud ingediend worden. Aanvragen voor slaapgelegenheid, aanvragen voor tempeldiensten en andere correspondentie dienen gericht te zijn aan:
Het Presidentschap van de zwitserse tempel.
Tempelstrasse 4
CH-3052 ZOLLIKOFEN/BERN
Zwitserland.
6. Zorg voor passende kleding! U zult het Huis des Heren betreden, en u zult zich op de zelfde wijze dienen te kleden zoals u zou doen voor het bijwonen van een avondmaalsvergadering.

Het Tempelpresidentschap
Charles Grob
Robert A. Simond
Georg J. Birsfelder

werkelijkheid

DOOR OUDERLING MARK E. PETERSON van de Raad der Twaalven

het ook nog steeds voortleeft onder de Polynesiërs van Hawaï tot Nieuw-Zeeland.

Al die overleveringen vertonen, wat de hoofdzaken betreft, veel overeenkomst. Slechts in naamgeving en in minder belangrijke details verschillen ze van eiland tot eiland en van land tot land, maar over het geheel genomen is het grondpatroon hetzelfde — er was een grote blanke God. Hij kwam onder hun voorvaderen, verrichtte enige tijd zijn bediening, en vertrok vervolgens weer. Sommigen zeggen dat hij ten hemel voer.

De nu over hem beschikbare gegevens zijn zo waarheidsgetrouw dat Paul Herrmann ertoe kwam het volgende te zeggen in zijn boek getiteld „*The Conquest of Man*“:

„Een nauwkeurige beschouwing hiervan laat geen andere gevolgtrekking toe dan dat Quetzalcoatl, de God van het

Licht, een reële persoonlijkheid was, dat hij noch een verzinsel was van Spaanse propaganda noch een legendarisch verduitsel van de verbeelding der Indianen.“

Dit wezen stond bekend als Quetzalcoatl in bepaalde delen van Mexico, voornamelijk in het Cholula gebied. Hij was Votan in Chiapas en Wixepechocha in Oajaca, Gucumatz in Guatemala, Viracocha en Hyustus in Peru, Sume in Brazilië, en Bochica in Columbia.

Onder de Peruvianen stond hij ook bekend als Kon-tiki of Illa-Tiki; Tiki betekende zowel Schepper als Licht. Onder het Maya-volk was hij voornamelijk bekend als Kukulcan.

Op de Polynesische Eilanden was hij Lono, Kan, Kane of Kon, en soms Kanalola — het Grote Licht of Grote Helderheid. Hij was ook bekend als Kane-Akea, de Grote Voorzaat, of Tanga-rosa, de God van de oceaan en de zon.

Hoe zag hij eruit, deze Grote Blanke God?

Hij werd beschreven als een lange, blanke man met een baard en blauwe ogen. Hij droeg een loshangend, golvend gewaad. Hij kwam uit de hemel en ging naar de hemel terug.

En wat deed hij toen hij kwam? Hij genas de zieken, deed de blinden zien, genas de lammen, en wekte enkele van hun doden op. Hij leerde het volk beter te leven, en zei hun dat zij anderen moesten behandelen zoals zijzelf behandeld wilden worden, dat zij hun naasten moesten liefhebben als zichzelf, en dat zij altijd vriendelijk en barmhartig moesten zijn.

Hij scheen iemand te zijn van groot gezag en onmetelijke goedheid. Hij bezat de macht om heuvels in vlakten te veranderen en vlakten in hoge bergen. Hij kon uit de rotsen water doen stromen.

Behalve dat hij hun regels gaf hoe zij in vrede met elkaar moesten leven, spoorde hij hen aan hun kennis te vermeerderen en leerde hij hun ook verbeterde landbouwmethoden.

Een van de opmerkelijke dingen over zijn komst was het feit dat deze plaats vond na een periode van duisternis door het hele land, gedurende welke het volk om de terugkeer van de zon gebeden had.

Terwijl de duisternis nog overal heerste „zonden zij in hun nood innige gebeden en geloften op naar hen die zij als hun goden beschouwden en smeekten hun het licht te doen terugkeren.“ Toen dit inderdaad gebeurde, kwam deze „blanke, rijzige man die door zijn voorkomen en zijn persoonlijkheid groot respect en eerbied afdwong... En toen zij zijn macht aanschouwden, noemden zij hem de Maker aller dingen, de Eerste Oorzaak, de Vader van de zon.“ (Pedro de Cieza de Leon, *The Incas*.)

Terwijl deze zijn godsdienst onderwees, spoorde hij de mensen ook aan om grote tempels te bouwen voor de eredienst, en Zijn volgelingen werden zeer godvruchtig. (Pierre Honore, *In Quest of the White God*, blz. 16.) Toen hij hen verliet, beloofde hij dat hij zou terugkomen, en naar deze wederkomst keken de inboorlingen met evenveel verlangen uit als de Joden naar hun beloofde Messias.

Deze vaste overtuiging werd hun echter noodlottig toen de Spanjaarden naar Amerika kwamen en ook toen kapitein Cook naar de eilanden van Hawaïi voer. Maar juist deze tragische rampen versterkten het bewijs van zijn werkelijkheid.

Toen de Spaanse Conquistadores Zuidamerika bereikten,

betrad een van Pizarro's luitenants in volle wapenrusting het strand. Door zijn helm, zijn borstplaat en zijn blinkende musket maakte zijn verschijning een diepe indruk op de inboorlingen.

Zij stonden op het strand en sloegen hem in de grootste verbazing gade. Hij was een blanke! Terwijl Pedro de Candia met grote stappen op hun toetrad, knielden zij voor hem neer en zeiden „Viracocha, Viracocha.“ De dappere Pedro begreep er niets van. De inboorlingen traden nader en omringden hem. Enigszins verontrust schoot hij in de lucht, denkende hen daarmee bang te maken en op een afstand te houden. Maar zij bewogen zich niet. In plaats daarvan fluisterden zij: „Illa Tiki, Illa Tiki“ dat „de God van de donder“ betekent.

De Indianen dachten dat hij hun terugkerende blanke God Viracocha was, en dat hij met zijn geweer zowel de donder als de bliksem in zijn macht had.

Hernando Cortez werd, toen hij in 1520 in Mexico kwam, ook aangezien voor de terugkerende Blanke God. Toen de inboorlingen aan de kust zagen dat hij blank was en de leider onder zijn mannen, en dat hij in een groot schip met witte zeilen kwam, renden zij in allerij naar hun vorst Montezuma en berichtten hem dat de Grote Blanke God gekomen was.

Dit nieuws had een merkwaardige uitwerking op Montezuma. Hij herinnerde zich dat toen hij tot keizer was gekroond de priesters van de Azteekse eredienst hem als volgt hadden vermaand: „dit is niet uw troon; hij is u slechts ter leen gegeven en zal eens teruggegeven worden aan degene wien hij toebehoort.“ (Pierre Honore, op. cit., blz. 66)

Montezuma maakte zich onmiddellijk op om Cortez te begroeten met alle eerbied die hij verschuldigd was aan de Blanke God naar wiens komst de Azteekse godsdienst hem geleerd had uit te zien. Cortez kreeg kostbare geschenken; de toegang tot de schatkamers van het rijk werd voor hem geopend. Hij werd geëerd als een ware godheid. Maar zijn verraad bracht daar spoedig verandering in en leidde tot oorlog. Montezuma verloor zijn troon en zijn leven. Maar de overlevering bleef.

Toen kapitein James Cook de vredige wateren van de eilanden van Hawaï opvoer, werd ook hij voor de Blanke God aangezien. De inboorlingen daar hadden, evenals hun verwanten in Amerika, de tweede komst van hun grote Blanke God reeds lange tijd verwacht.

Toen zij kapitein Cook zagen — een blanke die met groot gezag het bevel voerde over een groot schip met witte zeilen zoals de inboorlingen nog nooit eerder had-

den gezien — ontvingen en aanbaden de naïeve bewoners van Hawaii hem als hun langverwachte, goudgeloke god Lono.

Merkwaardig genoeg was kapitein Cook aan wal gestapt tijdens het Makahiki-feest, dat de tradities in verband met de Blanke God levendig hield. Koning Kalaniopuu verwelkomde hem en zijn gezelschap en de inlandse priesters leidden hem met grote plichtigheid naar de grote afgeknotte stenen pyramide die Lono's tempel was. Verbaasd nam de geduchte Britse ontdekkingsreiziger hun hulde in ontvangst, bereidwillig genoeg om alle eerbewijzen die zij hem wilden brengen te aanvaarden.

Maar zijn mannen waren verre van engelachtig en hun rofzucht deed de woede van de inboorlingen op het hele gezelschap van Cook neerkomen. In het gevecht dat daarop volgde verloor Cook zijn leven.

Maar weer hield de overlevering stand.

Niet alleen zijn de zo vaak vertelde verhalen over de blanke God door de eeuwen heen blijven voortleven, ook zijn leringen zijn de inboorlingen nog steeds lief.

Daar het oorlogsbedrijf aan de mannen werd overgelaten en deze dikwijls in de strijd het leven lieten, waren het de vrouwen die de tradities en geslachtsbomen bewaarden. Zij waren het die deze verhalen aan hun kinderen en kindskinderen vertelden.

Een van die merkwaardige verhalen die zijn blijven voortleven wordt ons verteld in Stephens *Incidents of Travel in Central America*. Daarin haalt de schrijver aan wat Fuentes, de kroniekschrijver van het oude rijk van Guatemala en van de Toltekische Indianen, over de oorsprong van deze mensen heeft gezegd.

Zij waren, aldus Fuentes, Israëlieten die door Mozes bevrijd waren van de tirannie van de Farao's. Nadat zij de Rode Zee waren overgestoken, werden zij afgodendienaars, wat te wijten was aan de invloed van de plaatselijke bevolking in de streken waar zij doorheen trokken, en om de berisping van Mozes te ontlopen maakten zij zich los van de groep.

Met een zekere Tanub aan 't hoofd zwierven zij van het ene vasteland naar het andere totdat zij tenslotte bij een plaats kwamen die de Zeven Grotten werd genoemd en deel uitmaakte van het koninkrijk Mexico, waar zij de stad Tula stichtten. Het verhaal zegt, dat van Tanub, hun leider, de gezinnen van de Tula's en de Quiche's afstamden.

Andere overleveringen verhalen van vier broeders die hun gezinnen uit verre streken naar het oosten voerden, over de oceanen, naar de nieuwe wereld, waar zij zich vestigden en steden bouwden.

De *Popol Vuh*,* het heilige boek van de oude Quiche Maya's onthult dat de eerste Amerikanen in een drieëenheid van godheden geloofden. Zij geloofden ook in een hemelse Vader en een hemelse Moeder, en dat de Eeuwige Vader en Zijn geliefde Zoon de scheppers waren van hemel en aarde. De drieëenheid is bekend als Cacula Huracan, Chipi-Cacula en Rexa-Cacula. Zij werden het Hart des Hemels genoemd.

De Popol Vuh zegt ook dat de schepping werd volbracht door deze drieëenheid — drie godheden — de scheppers en makers van alle dingen. Deze eerste Amerikanen, van wie men nu weet dat zij een hoogbeschaafd en in vele opzichten zeer godsdienstig volk waren, geloofden niet in een geslachtloze, vormloze en schimmige God. Voor hen bestond de drieëenheid uit werkelijke personen met een geslacht en persoonlijkheid. En er was ook een moeder in de hemel.

Deze eerste Amerikanen, zoals hetzelfde boek aantoont, geloofden in een voorbestaan en in een duivel die ook in dat voor-aarde leven bestond, waar hij zich in de volgende bewoordingen liet voorstaan op zijn talenten en zijn macht: „Mijn ogen zijn van zilver, helder en schitterend als edelstenen, als smaragden, mijn tanden glanzen als volmaakte stenen, als het aangezicht van de lucht... Dan ben ik dus de zon, en de maan voor het ganse mensdom.“

Dit boze wezen trachtte zich de heerlijkheid van God wederrechtelijk toe te eigenen maar slaagde daar niet in. „Zijn enige ambitie was zichzelf te verhogen en over anderen te heersen.“

Het manuscript uit oude Indiaanse bronnen verklaart dat op dit tijdstip „noch onze eerste moeder noch onze eerste vader geschapen was.“

Daar is ook het verhaal van de vrouwen die verleid werden om van de vrucht van een zekere boom te eten en toen vroegen: „Moet ik sterven? Zal ik verloren zijn als ik één van deze vruchten pluk?“

Het verhaal van de grote vloed (die van Noach) wordt ook verteld onder de eerste Amerikanen en Polynesiërs. Verhalen die in het noorden van Mexico zijn overgeleverd, voornamelijk onder de Yaqui Indianen, vertellen ons van het bestaan van een raad van twaalf heilige mannen die de godsdienstige bediening onder het volk verrichtten. Ze vertellen ook van een vorm van avondmaalsdienst waarbij de inboorlingen heilige symbolen nuttigen onder tekenen van grote smart om hun godheid te herdenken.

De godsdienst speelde in het leven van deze oude Amerikanen een hoogstbelangrijke rol, zoals ook bij de Polynesiërs, die naar men aanneemt hun godsdienst met zich meenamen toen zij uit Amerika wegtrrokken. Hele boeken zijn daarvoor geschreven.

Wie was nu deze Grote Blanke God?

Toen Jezus Christus tijdens Zijn sterfelijke staat Zijn bediening onder de Joden verrichtte, sprak Hij over een andere groep gelovigen — zijn andere schapen. (zie Johannes 10.) Hij beloofde naar hen toe te zullen gaan en het woord aan hen te verkondigen. En dat deed Hij — in Amerika.

Ook in het oude Amerika verkondigden profeten het woord, precies zoals anderen dat in Palestina deden en in dezelfde tijd. Deze profeten in het westen schreven hun heilige geschiedenis op, precies zoals hun collega's in Palestina dat deden, en zo kwam er nog een heilige

* Popol Vuh — in de 17de eeuw gemaakt door inlandse schrijvers die zich van het Latijnse letterschrift bedienden. Het pre-Columbiaanse origineel was in hieroglyphen geschreven.

schriftuur tot stand. Het staat bekend als het Boek van Mormon en vertelt over Gods werken met betrekking tot het oude Amerika, zoals de Bijbel ook vertelt over de heilige geschiedenis van de Oude Wereld.

Het Boek van Mormon geeft de feiten over de komst van de Blanke God, een gebeurtenis die plaats vond in Amerika na Zijn opstanding in Palestina. Miljoenen mensen woonden toen in Amerika. Sommigen geloofden in Christus' komst in hun land. Anderen vonden dat een bespottelijke gedachte. Zij die geloofden, dienden de Heer; de spotters bewandelden het slechte pad.

Toen de kruisiging plaats vond en aardbevingen Palestina op zijn grondvesten deden schudden, werd het westelijk halfmond geteisterd door nog grotere aardbevingen, stormen en branden. Daarover vertelt het Boek van Mormon als volgt:

„En in het vier en dertigste jaar, in de eerste maand, op de vierde dag der maand, stak er zulk een grote storm op als men nog nooit in het ganse land had gekend.

„En ook was er een grote en vreselijke orkaan; en er waren vreselijke donderslagen, zodat die de gehele aarde deden beven, alsof ze op het punt stonden vaneen te scheuren.

„En er waren buitengewoon felle bliksemschichten, zoals men nog nooit in het ganse land had gekend.

„En de stad Zarahemla geraakte in brand.“ (III Ne. 8:5-8.) Volgens het verslag was de verwoesting vreselijk. Hoofdwegen werden opgebroken, steden verzonken, vele mensen kwamen om, en de hele aardbodem werd vervormd — en dit alles geschiedde in ongeveer drie uur tijds.

Daarna heerste er „dikke duisternis over het ganse land, zodat de inwoners ervan, die niet waren omgekomen, de damp der duisternis konden voelen.“ (III Ne. 8:20.)

Na deze toestand, die drie dagen duurde, kwam er een stem, „... en het gehele volk hoorde het en getuigde ervan — „O, gij inwoners van deze grote gevallen steden, die afstammelingen zijt van Jakob, ja, die van het huis Israëls zijt, hoe menigmaal heb Ik u bijeenvergaderd, en heb u verzorgd. . .

„...hoe menigmaal heb Ik u willen bijeenvergaderen, gelijk een hen haar kieken bijeenvergaderd, en gij hebt niet gewild,“ (III Ne. 10:3-5.)

Enkele dagen later kwam een grote menigte bijeen rondom de tempel in het land Overvloed, en driemaal kwam er een stem:

„En ziet, de derde keer verstonden zij de stem, die zij hoorden; en ze zeide tot hen:

„Ziet Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb, in Wie Ik Mijn naam heb verheerlijkt — hoort Hem.

„En toen zij de stem verstonden, blikten zij opnieuw omhoog naar de hemel; en ziet, zij zagen een Mens uit de hemel nederdalen; en Hij was in een wit gewaad gekleed; en Hij kwam neder en stond in hun midden; en de ogen van de ganse schare waren op Hem gericht en zij durfden niet tot elkander te spreken, en wisten niet wat het beduidde, want zij dachten, dat het een engel was, die aan hen was verschenen.

„En Hij strekte Zijn hand uit, en sprak tot het volk en zeide:

„Ziet, Ik ben Jezus Christus, Die in de wereld zou komen, zoals de profeten hebben getuigd.

„En ziet, Ik ben het Licht en het Leven der wereld; en Ik heb uit die bittere beker gedronken, die de Vader Mij heeft gegeven, en Ik heb de Vader verheerlijkt door de zonden der wereld op Mij te nemen, waarin Ik Mij in alle dingen sedert den beginne aan de wil des Vaders heb onderworpen.

„En toen Jezus deze woorden had gesproken, viel de ganse schare ter aarde, want zij werden indachtig, dat onder hen was geprofeteerd dat Christus Zich na Zijn hemelvaart aan hen zou vertonen.

„En de Here sprak tot hen, en zeide:

„Staat op en nadert tot Mij, opdat gij uw handen in Mijn zijde zult kunnen steken, en opdat gij tevens de tekenen der nagelen in Mijn handen en in Mijn voeten zult kunnen voelen, zodat gij moogt weten, dat Ik de God van Israël ben, en de God der ganse aarde, en voor de zonden der wereld ben gestak.

„En de schare trad toe, en stak de handen in Zijn zijde, en voelde de tekenen van de nagelen in Zijn handen en in Zijn voeten; en dit deden zij, en traden één voor één toe, totdat zij dit allen hadden gedaan, en met hun ogen zagen en met hun handen voelden, en met zekerheid wisten en getuigden, dat Hij het was, van Wie door de profeten was geschreven, dat Hij zou komen.

En toen zij dit allen hadden gedaan, en er zelfs getuige van waren geweest, riepen zij éénstemmig uit:

„Hosanna! Gezegend zij de naam van de Allerhoogste God! En zij vielen aan de voeten van Jezus neder en aanbaden hem.“ (III Ne. 11:6-17.)

In de dagen die daarop volgden, stelde deze zelfde goddelijke bezoeker het zegenen van het brood en de wijn in als een sacrament; Hij riep tot Zich al hun zieken, lijdenden, lammen blinden en stommen, en genas hen; Hij stelde de regels vast voor het onderwijzen en dopen in Zijn naam, en stelde daartoe leiders aan, hen en ook de menigte raad gevend betreffende Zijn leer.

En na vele dagen „... kwam er een wolk, die de schare overschaduwde, zodat zij Jezus niet konden zien.

„En terwijl zij waren overschaduwd, verliet Hij hen, en voer ten hemel. En de discipelen zagen en gaven getuigenis, dat Hij wederom ten hemel voer.“ (III Ne. 18:38-39.)

Dit is het ware verhaal van de Grote Blanke God. Hij is Jezus de Christus, de Zaligmaker van de hele mensheid.

Het verlangen om te geloven

DOOR KENNETH R. HARDY

Doch ziet, als gij uw talenten wilt opwekken en wakker schudden, al is het slechts om Mijn woorden te toetsen, en een sprankje geloof wilt oefenen, al kunt gij niet meer dan verlangen te geloven, laat dan dit verlangen in u werken, totdat gij . . . gelooft . . . (Alma 32:27.)

In deze tijden van burgerwisten en internationale conflicten is zelfs een vluchtige blik in de krant al voldoende om ons neerslachtig te maken over de toestand in de wereld. Sommigen geven uiting aan hun moedeloosheid met de verzuchting: „Ik kan de gedachte niet verdragen dat ik mijn kinderen zo'n verschrikkelijke wereld moet insturen.“ Anderen hebben het gevoel dat het leven niets anders is dan „een zinloze bedrijvigheid, vol rumoer en geweld.“¹⁾

Hoe kan men zo sterk gaan geloven in Gods goedertierenheid dat men zijn kinderen vol vertrouwen zo'n ontzettend woelige wereld durft insturen? Of dat men tot de overtuiging komt dat het leven, per saldo, goed, zinvol en de moeite waard is? Er zijn bewijzen te over die kracht bijzetten aan de bewering van de pessimisten dat de wereld in uiterste nood verkeert en dat het waarschijnlijk nog erger zal worden. Natuurlijk zijn er ook bewijzen van meer positieve aard, maar toch zou het uiterst moeilijk zijn om afdoende argumenten aan te voeren voor een optimistische beschouwing van de wereld op basis van de feiten alleen.

Op vele vragen waarvoor wij ons in het dagelijks leven gesteld zien, kunnen wij het antwoord vinden met behulp van het bewijsmateriaal dat onze zintuigen ons verschaffen en dat wij verkrijgen volgens algemeen aanvaarde methoden. Zo kan een patholoog vaststellen of een tumor goedaardig is of kwaadaardig door het weefsel te onderwerpen aan vastgestelde proeven. Een geoloog kan hetzelfde doen om vast te stellen of een gesteente van vulkanische, metamorfische of sedimentaire oorsprong is. Een boer kan door middel van een proef uitmaken welk van zijn paarden het sterkste is, namelijk het paard met de grootste trekkracht. Aan de resultaten van zulke proeven valt niet te tornen, dat wil zeggen zolang wij het eens zijn over de deugdelijkheid van de toegepaste methoden. Het is niet zo dat de resultaten eenvoudig een afspiegeling zijn van de wensen of vooroordelen van de onderzoeker. Iedereen, ongeacht zijn persoonlijke overtuigingen, zal tot dezelfde resultaten komen.

1 Shakespeare, *Macbeth*

Maar kwesties in het geestelijke vlak kunnen niet opgelost worden door natuurkundige proeven of methoden alleen:

En zoals ik aangaande geloof heb gezegd: Geloof is niet een volmaakte kennis van zaken te hebben; bijgevolg, als gij geloof hebt, hoopt gij op dingen, die niet worden gezien, maar die waar zijn. (Alma 32:21.)

Bewijzen voor het bestaan van God en voor de werkelijkheid van de onsterfelijkheid zijn er wel, maar deze zijn voor de scepticus lang niet dwingend. Men kan de kwestie niet oplossen door uit te gaan van de beschikbare natuurkundige gegevens alleen. Neem bijvoorbeeld de passage in Jakobus die Joseph Smith als jongen las. Daarin krijgt men de raad dat indien het iemand aan wijsheid ontbreekt, hij die „van God begere“. Maar de Schrift voegt daar uitdrukkelijk een belangrijke voorwaarde aan toe: „Maar dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende,“ wat er dus op neerkomt dat God geen antwoord geeft aan de twijfelzuchtige. (Zie Jakobus 1:6-8.) Moroni geeft ons in wezen dezelfde boodschap wanneer hij de lezer van het Boek van Mormon belooft dat hij door de Heilige Geest de bevestiging zal krijgen van de goddelijke oorsprong van dit boek.

Moroni zegt dat de onderzoeker moet „vragen met een oprecht hart en met een eerlijke bedoeling, en geloof . . . in Christus“. (Moroni 10:4.)

In beide gevallen luidt de belofte dat het getuigenis door de Geest gegeven zal worden *ter bevestiging van het reeds aanwezige geloof*. In deze zin is geloof een gave die men verdient. Wij moeten er zelf iets voor doen: lezen, zoeken, studeren, onderzoeken, waardig leven; bovendien moeten wij laten zien dat wij het vertrouwen hebben dat God antwoord zal geven op onze vraag. Zijn antwoord is inderdaad een gave die ons geloof bevestigt en verruimt.

Het opwaarts streven van geloof en de daaruit voortvloeiende geestelijke bevestiging, gaan de gewone eisen te boven die wij onszelf opleggen wanneer wij wereldse problemen oplossen. Het ligt niet in de aard der dingen dat fundamentele kwesties zoals het bestaan van God en Zijn goedertierenheid, de werkelijkheid van het leven na de dood, de uiteindelijke overwinning van het goede op het slechte, opgelost kunnen worden met behulp van de nuchtere methoden van de rede en het tastbare bewijs. Geestelijke „tekenen worden niet gegeven om de twijfelaar te

De sterrenkijker

DOOR GAIL TEPPERMAN BARCLEY

Met een gezicht zo rood als de wollen trui die zijn moeder voor hem gebreid had, stormde Lazzaro de zitkamer uit. Het bulderende gelach van zijn vader en diens vrienden klonk hem nog in de oren, zelfs toen hij al goed en wel buiten op straat was. Voort rende hij tot zijn benen er pijn van deden en zijn hart in zijn hijgende borst hevig begon te bonzen. Eindelijk, toen hij het dak van zijn huis dat boven de boomtoppen uitstak niet meer kon zien, vertraagde hij zijn pas.

„Waarom lachen ze me altijd uit?“ mopperde hij boos. „Waarom geven ze me geen kans?“

Wij schrijven het jaar 1740, en de winter had reeds met zijn koude grijze vingers de bomen aangeraakt in de bossen rondom Lazzaro's dorp Scandiano in Noord-Italië.

Lazzaro Spallanzani's vader was een achtenswaardig rechtsgeleerde, en zolang als Lazzaro het zich herinneren kon, hadden ze van hem verwacht dat

hij het ook zou worden. Eens had Lazzaro's vader hem naar de sombere studeerkamer gebracht en met een trots gebaar gewezen op de lijvige, met stof bedekte boeken en de stapels paperassen die vol stonden met rechtskundige wentenswaardigheden. „Eens zal dit alles jou toebehoren“, zei Lazzaro's vader. „Mijn hele leven heb ik besteed om mij daar doorheen een weg te banen. En nu zal jij diezelfde weg gaan.“

Maar Lazzaro Spallanzani verlangde er vurig naar een andere weg te volgen. De rechtsgeleerdheid stond vol met nauwkeurige antwoorden op oude vragen, maar in Lazzaro's hoofdgonsde het van vreemde en nieuwe vragen waar nog geen antwoorden op waren. Waarom was de lucht blauw? Waarom kon een mens niet vliegen zoals een vogel? Hoe kwam het dat de platte steentjes over het oppervlak van het meer dansten wanneer hij ze daarin slingerde? En de

vreemde, natuurlijke bronnen waaruit het uit de aarde opborrelde diep in de bossen rondom Scandiano; hoe kwam het dat die bronnen borrelden?

Lazzaro had zijn vader eens over die bronnen gevraagd.

Toen kreeg hij het volgende verhaal van hem te horen. „Eens, lang geleden, waren vijf mooie meisjes ongehoorzaam aan hun ouders en zwierven het bos in om er te picknicken. Zij verdwaalden. Zij riepen om hulp, maar niemand hoorde hen. Men zag hen nooit meer terug, maar hun tranen veranderden in bronnen en zullen voor altijd uit de aarde opwellen.“

Daar hij een eerbiedige zoon was, had Lazzaro alleen maar geknikt, maar in zijn hart wist hij dat er een andere verklaring voor die bronnen moest zijn.

Op een avond zat Lazzaro plichtmatig voor de haard en luisterde naar zijn vader, die op afgemeten toon uitleg gaf van de saaie rechtskundige documenten die daar op de vloer voor hem lagen uitgespreid. Achter de gebogen schouders van zijn vader kon Lazzaro de met sterren bezaaide winterhemel zien. Waarom waren sommige sterren helderder dan de anderen? Waar kwamen ze allemaal vandaan? Hoe ver waren ze van de aarde verwijderd? Zou een mens kunnen hopen ze ooit te bereiken?

„Lazzaro! Je luistert niet eens. Waar kijk je toch naar?“

„Naar de sterren,“ bekende Lazzaro. „Vader, denkt u dat alle sterren even groot zijn?“

Het gezicht van zijn vader verstrakte.

„Wat kan het mij schelen hoe groot de sterren zijn!“ riep hij boos uit. „En waarom zou jij je erom bekommeren? Wat wil je eigenlijk worden, een rechtsgeleerde voor wie iedereen

achting heeft of een nutteloze sterrenkijker?“

„Geen van beide,“ zei Lazzaro ferm, „Ik wil een geleerde worden.“

„Een geleerde! Kun je Latijn lezen, en Grieks, en Frans? Kun je wiskundige problemen oplossen? Weet je wat logica is? Een geleerde, hè?“ en Lazzaro's vader schudde zijn hoofd. „Ik begrijp niet wat de jongelui van tegenwoordig bezielt. Lazzaro, je bent opgeleid voor de rechtenstudie en niet voor de wetenschap. Jij wordt rechtsgeleerde en daarmee basta!“

Maar zijn vaders woorden hadden Lazzaro plotseling op een idee gebracht, een idee even schitterend als de sterren waar hij zo vaak naar gekeken had. Zijn vader bezat een omvangrijke bibliotheek, en zijn vaders vrienden ook. Hij kon aan alle boeken komen die hij nodig zou hebben. En hij zou zichzelf onderwijzen.

Iedere avond zat Lazzaro gehoorzaam voor de haard en bestudeerde de eindeloze rechtsgeleerde documenten. Hij luisterde naar de saaie en ingewikkelde verklaringen van de ene rechtszaak na de andere. Omdat hij van zijn vader hield en eerbied voor hem had, verwaarloosde hij zijn rechtenstudie niet.

Maar ieder vrij uurtje besteedde Lazzaro aan de studie van andere dingen — Grieks, Frans, logica en Latijn. Hij studeerde hard en intens.

Vaak ging hij het bos in met zijn wiskundeboeken onder de arm en ging dan bij het bruisende water van de bronnen zitten om zijn wiskundesommen op te lossen. Daarbij gebruikte hij een stok met een scherpe punt eraan waarmee hij in het zand schreef. Hij studeerde tot hij er hoofdpijn van kreeg — Lazzaro had nu geen tijd om naar de sterren te kijken!

Toen kwam eindelijk de dag waarop Lazzaro kon zeggen dat hij nu alles had geleerd wat men door zelfstudie bereiken kon. Maar toen hij naar zijn vader ging en hem probeerde uit te leggen wat hij gedurende de lange koude wintermaanden had gedaan, werd dat met een luchtig handgebaar weggewuifd.

„Alles goed en wel,” zei Lazzaro’s vader. „Maar hoe kom je er toch bij dat je genoeg zou weten om een geleerde te worden? Een paar woordjes Grieks, een enkele wiskundesom! Vergeet het maar, Lazzaro, en hou je aan je rechtenstudie.”

Hoewel zijn vader niet naar hem wilde luisteren, gaf Lazzaro zijn droom niet op. Tenslotte won hij de raad in van Vallisnieri, een van de meest bekende en briljante geleerden van die tijd.

„Je wilt dus geleerde worden,” zei Vallisnieri. „Zo, zo. Dat is natuurlijk prachtig, maar ja, je bent toch voor de rechten opgeleid en niet voor de wetenschap. Wat weet je van wetenschappelijke dingen af, m’n jongen?” Lazzaro pakte Vallisnieri’s ganzenpen en schreef enkele passages in het Grieks en in het Frans.

„Hm”, zei Vallisnieri. „Wat nog meer?” Hij nam de pen van Lazzaro over en krabbelde een wiskundig probleem op een stukje papier. „Word jij hier wijs uit?”

Met drie snelle pennestreken had Lazzaro het probleem opgelost.

De hoeken van Vallisnieri’s besnorde mond vertrokken tot een glimlach. Hij stond op, greep een boek van de planken achter hem en sloeg het open.

„Hier”, zei hij, en duwde het boek in Lazzaro’s trillende handen. „Kun je dit vraagstuk uit de logica oplossen?”

Vijf minuten lang bestudeerde Lazzaro het vraagstuk. Toen gaf hij ontmoe-

digd het boek aan de eminente geleerde terug. „Nee meneer,” zei hij. „Ik krijg het niet gedaan.”

Vallisnieri wierp het hoofd achterover en barstte in vrolijk lachen uit. „Zo, zo! Je bent dus even eerlijk als intelligent!” zei hij goedkeurend. „Niemand heeft tot nog toe dat vraagstuk kunnen oplossen, m’n jongen. Het is wel duidelijk dat je voor geleerde in de wieg gelegd bent. Je verknoeit je kostbare tijd met die dwaze lectuur van die rechtsgeleerde boeken van je. Waarom doe je dat?”

„Mijn vader staat erop dat ik rechtsgeleerde word.”

„Bah!” Vallisnieri stond op. „Kom mee. Ik ga eens met je vader spreken.”

De zon scheen toen zij samen naar Lazzaro’s huis gingen. Zwijgend en met gebogen hoofd luisterde Lazzaro toe terwijl Vallisnieri voor het haardvuur met zijn vader sprak.

„Uw zoon wordt een onderzoeker,” riep Vallisnieri uit, en sloeg daarbij met zijn vuist op de tafel. „Hij zal ons dorp eer aandoen! Hij zal Scandiano beroemd maken! Hij is een tweede Galileo!”

„Maar hij is mijn zoon,” zei Lazzaro’s vader. „Het is aan mij om te beslissen.”

Vallisnieri zweeg.

Lang, heel lang, keek Lazzaro’s vader naar de rechtsgeleerde boeken en paperassen die de kamer vulden. Toen richtte hij zijn open op Lazzaro, die zijn hoofd ophief en de onafgebroken blik van zijn vader beantwoordde.

„Het nieuwe academische jaar aan de Universiteit van Regio begint al over enkele dagen,” zei Lazzaro’s vader tenslotte. „Kun je tegen die tijd gereed zijn, sterrenkijker?”

Even was Lazzaro zo verbaasd dat hij

geen woord kon uitbrengen. Toen, met een hart overvloeiend van dankbaarheid en vreugde, omhelsde hij zijn vader.

Eens zou de dag komen dat Lazzaro Spallanzani begroet zou worden als Italië's grootste geleerde en onderzoeker, een briljant natuurvorser, die de geheimen zou onthullen van diertjes zo klein dat men ze niet met het

blote oog kon zien, een man die Homerus zou vertalen en een wetenschappelijke verhandeling zou schrijven over de mechanica van dansende steentjes.

Maar vooreerst was Lazzaro een jongen net zoals alle andere jongens in Noord-Italië — maar een jongen die naar de sterren keek en zich afvroeg: „Waarom?“

○

Biezen voor 't ontbijt

DOOR JOANNA C. MILLER

Biezen voor 't ontbijt! Waar zetten ze je dat gerecht voor en hoe smaakt het?

De oude Egyptenaren zouden het ons wel hebben kunnen vertellen, want zij aten biezen, gestoofd zowel als rauw. Die biezen zullen hun wel wat te kauwen hebben gegeven als we bedenken dat het mandje waarin Mozes als baby op de rivier dreef ook van biezen was gemaakt. Maar de Egyptenaren verstonden de kunst om er een smakelijk gerecht van te bereiden. De dikke driehoekige stengels van de plant zijn aan de buitenkant vezelig maar de binnenkant is met zacht merg gevuld. Het was dit zachte gedeelte dat als voedsel werd gebruikt.

De Nijl was ook beroemd om de bootjes die er langs voeren. Deze waren van het kano- of skiff-type, en gemaakt van dezelfde waterplant als daarstraks, en beschilderd met pek precies zoals het mandje van Mozes. Pek wordt, tussen haakjes, ook asfalt genoemd en is onder andere dat zwarte kleverige materiaal dat we voor de straat gebruiken.

Een boottochtje langs de Nijl moet bijzonder leuk zijn geweest. Aan de oevers van deze grote rivier stonden de kale biezen, vaak drie meter hoog, met bovenop gepluimde steeltjes en fijne, bruingekleurde bloesems. Op sommige plaatsen was het hele oppervlak van het water met deze vreemde planten overdekt als met een deken.

Zwaluwen scheerden over het water heen en weer, jacht makend op insecten, terwijl zwartwitte ibissen (vogels die iets weg hebben van kleine kraanvogels) in de ondiepe gedeelten rondstapten op zoek naar vissen en kikkers. Af en toe kon men een grote krokodil op het water zien drijven of op een zonnige zandbank zien liggen, met in zijn nabijheid zijn vriend de krokodilvogel, die de tanden van de krokodil met zijn snavel reinigt en parasieten van zijn geschubde rug verwijdert.

Maar de bies, ook wel „Egyptisch riet“ genoemd, werd behalve als voedsel en als materiaal voor het maken van bootjes ook nog gebruikt voor vele andere zaken. De oude Egyptenaren

gebruikten ze voor verscheidene dingen zoals brandstof, sandalen, kleidingstoffen, verkwasten, zeilen, touwen, matten en zelfs papier.

Een andere naam voor de bies was papyrus, waarvan het Nederlandse woord papier is afgeleid. Ongeveer twintig bladen van dit biezenpapier werden aan elkaar gelijmd tot een hele lange strook, die dan om een houten of metalen roede werd gerold en papyrusrol genoemd werd. Veel van de oudste documenten, niet alleen van de Egyptenaren maar ook van de Grieken en Romeinen, zijn op papyrusrollen geschreven.

In de tijd van Mozes schreef men met een pen van gespleten riet, terwijl de inkt gemaakt werd uit lampzwart en lijm of gom, opgelost in water.

Voor het maken van een vel papyrus, zoals dit papier werd genoemd, spleet men de stengel in de lengterichting door en sneed enige dunne schijven van het merg af. Deze schijven werden op een plank gelegd, waarna een tweede laag dwars erop werd aangebracht. Hoe groter de snijvlakken hoe hoger de prijs van het

papier. Het geheel werd in het water van de Nijl gedompeld, waardoor ze misschien wel aan elkaar vastplakten, en daarna geperst of geklopt en gedroogd. Het vel dat zo was ontstaan, werd dan met een schelp of een stuk ivoor glad gemaakt.

Het zou interessant zijn te weten of Mozes wat van dit Egyptische papier met zich meenam toen hij met de kinderen van Israël naar het Beloofde Land vertrok. Had hij voor zijn geschriften ooit gebruik gemaakt van papyrusrollen? Wie weet? Misschien zullen wij er nog wel eens achter komen.

DOOR CAROL CONNER

Kleur de vakjes met de volgende kleuren:

O = oranje

Y = geel

YG = geel-groen

G = groen

LB = licht blauw

T = bruin

R = rood

P = roze

overtuigen. Zij dienen ter begeleiding van het vertrouwen van de gelovige. Omdat dit leven een staat van beproeving is, heeft God beschikt dat wij zullen leven door geloof, zonder de zekere antwoorden die overstelpende, afdoende bewijzen zouden leveren.

Geloof komt niet zomaar ineens tot ons, maar stap voor stap. Naarmate wij het reeds bij ons aanwezige geloof oefenen en de bevestiging daarvan door het getuigenis van de Geest ontvangen, neemt ons geloof in omvang toe:

Laten wij nu het woord bij een zaadkorrel vergelijken. Indien gij plaats inruimt in uw hart, zodat er een zaadkorrel kan worden gezaaid, en het een echte of goede zaadkorrel is, en gij die niet door uw ongeloof uitwerpt, zodat gij de Geest des Heren wederstaat, ziet, het zal in uw boezem beginnen te zwellen, en wanneer gij dat gevoelt, zult gij tot uzelf zeggen: Het moet wel een goed zaad zijn, of een goed woord; want het begint mijn ziel te verruimen; ja, het begint mijn verstand te verlichten, ja, het begint mij aangenaam te stemmen.

Nu, zou dit geloof niet vermeerderen? Ik zeg u, ja; het is echter niet tot een volmaakte kennis volgroeid. (Alma 32:28,29)

Op die manier zijn wij in staat ons getuigenis te versterken en ons steeds verder aan te passen aan de vele fasen van het Evangelie. Zonder dat eerste minimale geloof, dat fundamentele „verlangen te geloven“ is het onwaarschijnlijk dat wij de drijfveer zullen hebben om tot die geestelijke groei te komen. Wij zullen wellicht veel eerder in geestelijke duisternis (onwetendheid) blijven verkeren. Geloof is inderdaad het eerste beginsel van het Evangelie.

Leeft God? Zal de mens na de dood blijven voortleven? Zal de deugd triomferen? Heeft het leven zin? Is Jezus waarlijk de Christus? Het antwoord op al deze vragen wordt niet luidkeels aangekondigd zodat iedereen het kan horen. In plaats daarvan komt het als een zacht gefluisterd „ja“ tot allen die het woord willen „aankweken... met... geloof en met grote naarstigheid.“ (Alma 32:41.) ○

Aanwijzingen hoe we dienen te leven

DOOR RICHARD L. EVANS

Er is een vraag die zich voortdurend aan ons opdringt: tot wie zouden wij ons kunnen of moeten richten voor aanwijzingen hoe we zouden moeten leven? Misschien brengt de beantwoording van de volgende daarmee parallel-opende vraag ons wel op de goede weg. Tot wie zouden wij ons richten voor aanwijzingen in verband met het gebruik van een bepaald instrument, een auto of een ingewikkelde installatie? Wie weet het meest af van de behandeling, het onderhoud, het doel en het nut daarvan? Natuurlijk de ontwerper of de maker zelf. Die komt het meest in aanmerking voor het geven van aanwijzingen voor het gebruik van zijn machine. Welnu, precies zo is het ook in het leven. Het is onze Schepper, onze Bestuurder Die wel het best op de hoogte zal zijn van het doel van het leven, de mensen en hun mogelijkheden. De Maker zal wel weten waarom matigheid, zedelijkheid, arbeid en eerbied voor de wet onontbeerlijk zijn voor het handhaven van vrede, gezondheid en geluk. Hij heeft ons een wonderbaarlijk verstand, en wonderbaarlijke fysieke vermogens gegeven, ons aangeraden bepaalde dingen wel en andere niet te doen, en ons leven of ons geweten geen schade te doen of te belasten met ongezonde gewoonten, een zorgeloze levenswijze of onbetamelijk gedrag. Dat dit zo is, spreekt wel vanzelf. Men kan zich geen ouder indenken die geen belangstelling toont voor alles wat zijn kinderen aangaat: hun lichamelijke, verstandelijke, zedelijke en geestelijke gezondheid en geluk. En men kan zich ons aller Vader niet indenken als iemand Die geen belangstelling toont voor alles wat Zijn kinderen aangaat. En dus heeft Hij ons normen gegeven, raad, eisen, geboden, wetten, en levensregels, opdat wij daarmee onze beste vermogens ontplooiën en ons hoogste geluk kunnen bereiken.

Tot wie anders zouden wij ons kunnen wenden? Wie anders zouden wij ons eeuwige leven kunnen toevertrouwen? Er zijn veel briljante mensen op aarde, maar niemand kan zich met Hem meten. U die in nood verkeert, die met problemen zit en naar een uitweg zoekt, kijk naar wat er onder de oppervlakte ligt en naar wat er achter de zich steeds wijzigende theorieën ligt, de onverantwoordelijke toegeeflijkheid in alles, de valse veronderstellingen. Hou het oog gericht op de zin, het doel en de vrede van het leven en haar onbegrensde, eeuwigdurende mogelijkheden. Wend u tot de Maker voor de aanwijzingen waar u zo ernstig naar zoekt.

De presiderende bisschop spreekt tot de jeugd over

het gezin

In de dierenwereld bestaat er niet zoiets als een blijvend gezinsleven. Daar worden de jongen heel vaak alleen door de moeder verzorgd. Bovendien blijven ze gewoonlijk slechts voor korte tijd bij hun moeder of hun ouders — net lang genoeg om te leren hoe ze zich in leven moeten houden.

In de mensenwereld is er echter wél een blijvend gezinsleven. Zelfs al is een kind vanaf zijn geboorte intelligentier dan een dier, toch strekt het ouderlijke voogdijdschap zich bij de mens over vele jaren uit. Het is wel duidelijk waarom deze leerperiode zo lang duurt: een kind moet heel wat meer leren dan de eerste beginselen van hoe men zich in leven moet houden. In het leven van de jongeman kan, zelfs beschouwd vanuit het standpunt van de eeuwigheid, het gezin de grootste „universiteit“ zijn die hij ooit zou kunnen bezoeken. En toch zijn er vele jongelui in de wereld van tegenwoordig die geen gebruik maken van het onderricht dat het gezin te bieden heeft. De voornaamste reden hiervan is het feit dat sommige jongelui geen gehoorzaamheid opbrengen jegens hun ouders, aan wie de Heer hen heeft toevertrouwd. De apostel Paulus heeft, toen hij over de laatste dagen sprak, op dit probleem gewezen. Hij schreef:

„Want de mensen zullen zijn liefhebbers van zichzelf, geldgierig, laatdunkend, hovaardig, lasteraars, den anderen ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig.“ (II Tim. 3:2.)

Er zijn vele belangrijke levenslessen die jonge mensen heel doeltreffend in het gezin kunnen leren. Een daarvan is gehoorzaamheid — gehoorzaamheid aan rechtvaardige beginselen.

Een jong veulen is een en al gratie en uitbundigheid, maar ondanks zijn speelse dertelheid mist zijn leven enig doel totdat het gehoorzaamheid heeft geleerd. Zo is het nu ook met jonge mensen — zolang zij nog niet hebben leren gehoorzamen zullen zij zich steeds opnieuw gefrustreerd en wanhopig voelen.

Paulus heeft gezegd dat ook de Heiland gehoorzaamheid had geleerd. Paulus schreef:

„Hoewel Hij de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid

geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden.

„En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden.“ (Heb. 5:8-9.)

Een jongeman die de wensen en de raadgevingen van zijn ouders negeert, laat zich een prachtige gelegenheid ontnemen om gehoorzaamheid te leren.

De zegeningen die voortvloeien uit gehoorzaamheid aan onze ouders zijn niet nieuw; ze zijn eeuwig.

Een van de redenen waarom Nephi, de profeet van het oude Amerika, zo'n groot leider en zo'n machtig dienaar van God werd, was, dat hij leerde zijn vader bereidwillig te gehoorzamen.

Dit wordt prachtig toegelicht in de volgende woorden van Nephi's vader Lehi:

„Daarom heeft de Here mij geboden, dat gij en uw broeders naar het huis van Laban moeten gaan, en de geschiedboeken trachten te verkrijgen en ze hier in de wildernis brengen.

„En nu, zie, uw broeders morren en zeggen, dat het hard is, wat ik van hen heb geëist, doch het is een bevel des Heren.

„Ga daarom, mijn zoon, en gij zult door de Here worden begunstigd, omdat gij niet hebt gemord.

„En ik, Nephi, zeide tot mijn vader: Ik zal heengaan en doen, wat de Here heeft bevolen, want ik weet, dat de Here geen geboden aan de kinderen der mensen geeft, zonder tevens de weg voor hen te bereiden, zodat zij zullen kunnen volbrengen, wat Hij hun gebiedt.“ (I Ne. 3:4-7.)

Een andere levensles die de jeugd in het gezin kan leren, is dankbaarheid. In onze huidige maatschappij neemt de jeugd een bevoorrechte positie in; soms wordt ze zelfs op een voetstuk geplaatst.

Maar de verantwoordelijkheid van de jeugd jegens hun ouders is nog steeds dezelfde als in oude tijden.

De Heer heeft gezegd: „Eert uw vader en uw moeder . . .“ (Ex. 20:12.)

Niets kwetst het hart van een ouder meer dan de ondankbaarheid van hun kind. Wanneer een jongeman of een jong meisje zich in hun gedachten

of in hun gedragingen ondankbaar betonen, dan is dat een teken dat zij nog lang niet tot geestelijke rijpheid zijn gegroeid. Dankbaarheid kenmerkt de echte heer en de echte dame.

Benjamin Franklin heeft zijn gedachten over dankbaarheid als volgt tot uitdrukking gebracht:

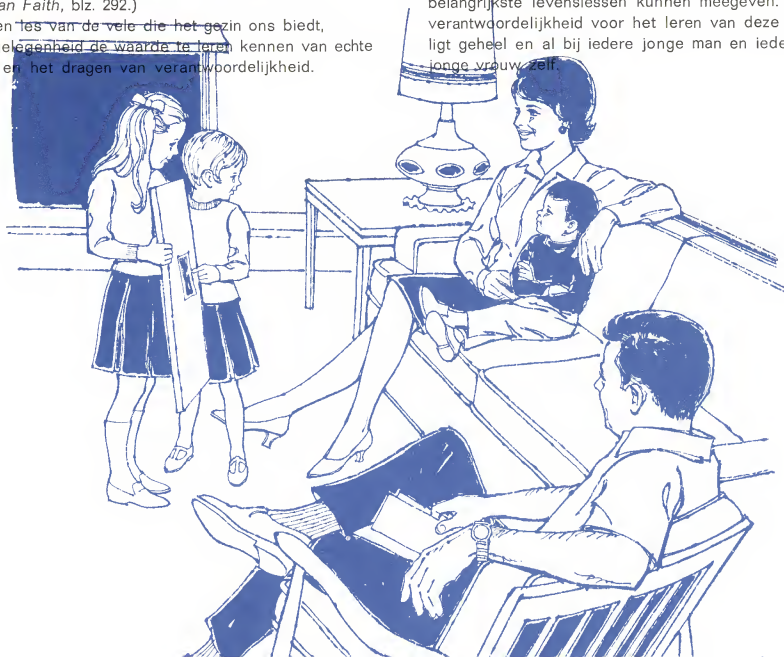
„Wat mij betreft, wanneer ik iemand een dienst bewijs, dan beschouw ik mijzelf niet als iemand die een gunst verleent, maar als iemand die een schuld vereffent. Gedurende mijn reizend leven en ook na mijn vestiging heb ik veel goeds ondervonden van mijn medemensen en talloze zegeningen van God ontvangen. De attenties die anderen mij hebben betoond, kan ik dus alleen aan hun medemensen teruggeven; en mijn dankbaarheid voor de zegeningen van God kan ik alleen maar tonen door mijn bereidwilligheid mijn broeders te helpen. Want ik geloof niet dat betuigingen van dankbaarheid, ook al zouden wij ze iedere week herhalen, ons kunnen ontslaan van onze werkelijke verplichtingen jegens elkaar, en in nog veel mindere mate van onze verplichtingen jegens onze Schepper.“ („Franklin's Testimony," *The Treasury of the Christian Faith*, blz. 292.)

Nog een les van de vele die het gezin ons biedt, is de gelegenheid die waarde te leren kennen van echte arbeid en het dragen van verantwoordelijkheid.

Christus werkte in Jozefs timmermanswerkplaats; David hoedde zijn vaders schapen; Abraham Lincoln was spoorwegaarbeider; en Joseph Smith werkte op de boerderij van zijn vader.

De gelegenheden om in het gezin verantwoordelijkheden op zich te nemen, liggen niet meer zo voor het grijpen als vroeger, maar er valt nog altijd wel het een en ander te doen, bijvoorbeeld het grasveld maaien, de tuin verzorgen, bedden opmaken, de vaat wassen en de vloer aanvegen. De jonge man of jonge vrouw die werkelijk volwassen is, beseft dat dergelijke plichten gelegenheid geven om waardevolle lessen te leren, en dat het niet slechts minderwaardige karweitjes zijn. Het gezin biedt de jeugd vele gelegenheden die lessen te leren die ze nodig heeft om goed toegerust de moeilijkheden in het leven tegemoet te treden. In de meeste gevallen bestaat er een direct verband tussen de mate waarin wij die lessen hebben verwerkt en ons toekomstig succes.

Anders dan in de dierenwereld hebben de jonge mensen van vandaag ouders die hun meer kunnen leren dan zelfbehoud alleen, en die hun enkele van de belangrijkste levenslessen kunnen meegeven. Maar de verantwoordelijkheid voor het leren van deze lessen ligt geheel en al bij iedere jonge man en iedere jonge vrouw zelf.

Doel, begrip en techniek

Het antwoord op de vraag „Dient er discipline te zijn?” luidt krachtig en duidelijk: „Ja, discipline moet er beslist zijn.” Maar het wat, het waarom en het hoe van discipline en leiding doen zich niet zo duidelijk aan ons voor. Onbekendheid met wat er van je verwacht wordt, van degene die leiding geeft en van degene die leiding ontvangt, kan voor alle betrokkenen diepe teleurstellingen tot gevolg hebben.

Het volgende verhaal illustreert hoe zoiets gaat: Bobby had al enige tijd bij de eendenvijver zitten spelen toen vader hem riep binnen te komen. Langzaam en met gebogen hoofd liep Bobby naar zijn vader toe, terwijl hij naar zijn bemoderde voeten en natte broekspijpen keek. Toen Bobby's vader de modder en de natte kleren zag, zei hij op strenge toon: „Zo, Bobby, hoe vaak moet ik je zeggen niet met modder en water te spelen? Haal maar eens een wilgetakje. Een pak slaag zal je misschien wel helpen onthouden.” Een paar minuten later kwam Bobby terug, schoorvoetend en met zijn handen op de rug. Zijn vaders stem klonk weer heel streng toen hij zei: „Nou, waar wacht je op? Geef me die tak.” Bobby haalde zijn handen van achter zijn rug vandaan en gaf hem geen wilgetak maar een paar keien. Toen zei hij heel deemoedig: „Ik kon geen wilgetak vinden, maar hier heeft u een paar stenen om naar mij te gooien.”

Doel

Als volwassenen die verantwoordelijk zijn voor de leiding van het kind, interesseren wij ons voor zijn gedrag, naar wegen zoekend om waar nodig daar verandering in aan te brengen, het in goede banen te leiden of te stimuleren.

Daarbij kunnen zich botsingen voordoen tussen de wil van de volwassene en die van het kind. Maar zoals altijd in dergelijke gevallen moet er één als overwinnaar uit het strijdperk te voorschijn komen. Moet dat nu de volwassene zijn ten koste van de onderzoeksgeest van het kind, zijn spontane uitingen en zijn zelfrespect, of moet men het toestaan dat door zijn dwingend, negatief en gewelddadig optreden het kind zegeviert? Een machtsstrijd brengt iedere menselijke verhouding in gevaar en dient dus vermeden te worden.

Het doel van leiding geven bestaat daarin dat men het kind bijbrengt wat er van hem verwacht wordt en hem dan in de gelegenheid stelt ervaringen op te doen die hem zullen helpen een innerlijke kracht te ontwikkelen die leidt tot zelfdiscipline en zelfbeheersing.

Begrip

Waarom doet een kind nu dingen die zo typisch voor hem zijn en wanneer zal daar verandering in komen? Een kind doet niet iets zomaar zonder enige reden. Soms nemen volwassenen er de tijd niet voor, noch de moeite, om erachter te komen wat de achtergronden zijn van het gedrag in kwestie. Hoe vaak hoort men niet een ouder tegen een kind zeggen: „Hou nu op met huilen, anders zal ik je iets geven waar je echt om huilen moet,” waarbij hij of zij ervan uitgaat dat het kind helemaal geen reden heeft om te huilen. Soms is het gedrag van een kind onaanvaardbaar voor volwassenen, maar volkomen normaal voor een kind van die leeftijd en van voorbijaande aard, net als de seizoenen. Het is bijvoorbeeld heel gewoon dat een kleuter met driftbuien reageert op teleurstellingen. Allerlei dingen trekken zijn aandacht en hij wordt door een innerlijke kracht gedreven om ermee te experimenteren.

De meeste ouders hebben dezelfde problemen. „Waarom kan mijn kind niet stil zijn in de kerk?” of „Net als ik wil dat hij zich netjes gedraagt, stelt hij zich aan.” In een nieuwe situatie of onder omstandigheden die niet altijd even plezierig voor een kind hoeven te zijn gedraagt het zich gewoonlijk op egn voor een volwassene afkeurenswaardige manier.

In veel gezinnen is het etensuur wel de moeilijkste tijd. Moeder heeft dan alleen maar aandacht voor het klaar maken van de maaltijd, de jongere kinderen zijn moe en hongerig, en vader en de oudere kinderen willen een belangstellend gehoor om hun wederwaardigheden van die dag aan te vertellen. Onder dergelijke omstandigheden is de sfeer gespannen. Het typische gedrag van een kind is soms het gevolg van het feit dat zij niet weten wat er van hen verwacht wordt.

DOOR JEAN LARSEN,

Docente kinderonwikkeling en gezinsverhoudingen aan de Brigham Young Universiteit

Techniek

Leiding geven houdt in dat men zich een waarde-oordeel vormt van gedragingen en erop reageert. Daar ieder van ons een individu is dat te maken heeft met een ander uniek individu, is het succes van de toegepaste techniek ook niet altijd hetzelfde. Er zijn enkele richtlijnen die kunnen dienen als grondslag voor de behandeling van gedrag in het algemeen.

Ten eerste, straf leert noch toont het kind het soort gedrag dat u wilt toelichten. Het geven van straf kan wel een herhaling voorkomen van het gewraakte gedrag of het kind ten aanzien daarvan een complex bezorgen, maar het kan er niet voor zorgen dat het kind doet wat het hoort te doen. Het is algemeen bekend dat kleuters gebruik maken van primitieve omgangsvormen. Als een ander kind iets heeft dat zij willen hebben, dan probeert het door bijten, porren, trekken of slaan in het bezit daarvan te komen. Bij vele ouders wekt dat grote bezorgdheid.

Gewoonlijk krijgt men dan van de een of ander de raad om het kind het bijten af te leren door het terug te bijten. Maar leert u het daarmee ook inzien wat u wilt dat hij doet?

Ten tweede, het is niet verstandig om de weetgierigheid van een kind in de kiem te smoren. Daarmee snijdt men zijn groei af. Moedigt het aan vragen te stellen en te experimenteren. Als zijn weetgierigheid buitensporig begint te worden, leid haar dan in goede banen of laat het desnoods toe, maar denk in ieder geval eerst goed na alvorens dit soort gedrag de kop in te drukken. Het spelen met water is een van de kalmerendste spelletjes voor de meest jonge kinderen. Maar zintuiglijke spelletjes als dit dienen in goede banen geleid te worden. Zo zou een moeder kunnen zeggen: „Nee, ik wil niet dat

je hier in de keuken met water speelt, maar buiten (of in een andere ruimte binnenshuis waar het geen kwaad kan) mag je dat wel.”

Ten derde, probeer de dingen te bekijken vanuit het standpunt van het kind. Laat het bij het oplossen van een onhoudbare situatie niet uitsluitend van de kant van het kind komen, maar zorg ervoor dat u hem zoveel mogelijk helpt. Een woord van lof, oprecht gemeend, kan aan zijn gedrag een goede wending geven. Sommige volwassenen vinden dat kinderen geen complimentjes horen te krijgen, maar als er een goede reden voor is, moet men het zeker doen.

John, een kleuter van vijf, zat altijd boordevol met prachtige ideeën. De onderwijzeres op de kleuterschool zei vaak tegen hem: „John, je bent een pientere jongen!” Op een dag merkte een ouder op: „Waarom zegt u toch altijd tegen dat kind dat hij pienter is? Zal hij daardoor niet egocentrisch worden?” De onderwijzeres antwoordde dat het gedrag van een kind in grote mate beïnvloed werd door de manier waarop anderen op zijn persoon reageerden, in woord zowel als in daad.

Enige tijd later gebeurde het dat John vol belangstelling stond te kijken hoe een loodgieter al mopperend een verstopte gootsteen op de kleuterschool repareerde. Toen de loodgieter de zwanenhals eraf haalde en merkte dat die vol zand zat, leek het of hij uit z'n vel zou springen. John, die al zijn handelingen had gevolgd, keek in zijn boze gezicht en zei: „Nou, ik vind u maar wat knap dat u die gootsteen kan maken.” De boosheid van de man maakte plaats voor een vriendelijke glimlach terwijl hij zei: „Ja, daar ben ik wel goed in.”

Een vierde richtlijn zou zijn het kind liefde, warmte, zachtheid en eigenwaar-

de te geven. Kinderen leren van hetgeen zij persoonlijk beleven. Een kind dat iets heeft gekregen, heeft ook iets om terug te geven.

De vijfde en laatste richtlijn betreft de kwestie hoe men het kind bijbrengt wat er van hem verwacht wordt. Leer het kind wat het wel in plaats van wat het niet moet doen. Help het kind het hoe en het waarom, de gevolgen en de verantwoordelijkheden in te zien. Dit is heel wat anders dan bedreigingen en vergeldingsmaatregelen. Stel het kind in de gelegenheid, ervaring op te doen waardoor het zelfbeheersing leert ontwikkelen door begrip en niet door vrees.

Mary had aan de werktafel zitten knippen en lijmen. Toen ze bijna klaar was met haar werkstuk kwam ze opeens tot de ontdekking hoe makkelijk het ging met haar schaar papier aan snippers te knippen. Mary knipte er op los en keek toe hoe de snippertjes op de vloer dwarrelden. Al gauw zag de vloer eruit of er een ware sneeuwstorm had gewoed. De juffrouw kwam op Mary toegelopen en zei: „Nou, als Meneer Bob, onze conciërge, vanavond binnenkomt om de boel schoon te maken zal hij zich wel afvragen wat er toch in deze kamer gebeurd kan zijn.” Mary dacht een ogenblik na en antwoordde toen: „Ik geloof dat ik deze rommel nodig moet opruimen. Wilt u alstublieft het blik voor me vasthouden terwijl ik de boel opveeg?”

Pak uw onderricht deskundig aan en begin ermee wenselijke vormen van gedrag te bespreken, toe te lichten en te verklaren en te demonstreren. Indien u zich consequent van uw taak als leider kwijt en het feit aanvaardt dat niet iedere ervaring tot succes leidt — leren vraagt tijd — dan zult u uiteindelijk uw doel bereiken: het tot stand brengen van eigenwaarde en zelfbeheersing bij het kind. ○

Het wonder der liefde

DOOR WILLIS S. PETERSON

Alle grote grondbeginselen en wetten zijn geworteld in de liefde voor het heil en geluk van de mens. Over de opperste liefde zegt de Schrift: „Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.“ (Johannes 3:16.) Liefde is de vervulling van de wet. Toen Jezus deze woorden sprak, was de mens bezig zich een weg te banen naar de hemel door de Tien Geboden te onderhouden — en talloze andere geboden die daarvan waren afgeleid. Maar Jezus zei: „Ik zal u een eenvoudiger weg wijzen. Als u twee dingen wilt doen — God en elkaar liefhebben dan vervult u de *hele* wet.“ (Zie Mattheüs 22:37-40; ook Romeinen 13:8; Galaten 5:14; 6:2.)

Het is door liefde, liefde voor elkaar, dat wij letterlijk wonderen kunnen verrichten. Het is door de liefde van onze Hemelse Vader voor ons en onze liefde voor Hem dat wij ertoe aangezet worden het goede te doen.

De grote raadsvergadering in de hemel werd gehouden wegens die liefde van onze Vader voor al Zijn geestelijke kinderen. Toen gaven de geestelijke kinderen uitdrukking aan hun wensen; in liefde gaven zij hun keus te kennen. De aarde werd geschapen uit liefde voor ons; en in liefdevolle gemeenschap schiepen Adam en Eva het eerste aardse gezin.

Als aardse kinderen hebben wij onze Vader en Moeder in de hemel, onze vaders en moeders, grootvaders en grootmoeders op de aarde, die wij dienen lief te hebben en die ons liefhebben.

In onze verhouding tot ieder van hen ervaren en herkennen wij dikwijls het wonder der liefde, indien ons leven ten minste normaal en heilzaam is.

Wanneer een man en een vrouw elkaar liefhebben, trouwen zij en stichten een gezin. Het wonder van de geboorte

vindt plaats wanneer een moeder zichzelf geeft in liefde voor een ander. De baby komt dus in het gezin om bemind en verzorgd te worden.

De vader en de moeder maken plannen, offeren zich op en geven al wat zij bezitten om zijn leven blij, zinvol en vruchtbaar te maken. Zo groot is hun liefde voor hem dat, wanneer hij bedroefd is, zij ook ongelukkig zijn; wanneer hij zich bezeert, ook zij pijn voelen; wanneer hij blij is, zij zich verheugen; wanneer hij goed is, zij trots zijn.

Precies zo gaat het in onze verhouding tot onze hemelse ouders.

En met de jaren wint de liefde tussen ouders en kinderen aan diepte. Wanneer de dochter de kinderperiode achter zich heeft en een jongedame is geworden, wordt zij verliefd op een flinke jongeman en samen bereiden zij zich voor op het huwelijk. Op de morgen van hun huwelijk knielt de hele familie — vader, moeder en de kinderen — in gebed neer. Dit gebed is een uitdrukking van hun dankbaarheid aan hun Vader in de hemel, van hun liefde voor Hem, en van hun liefde voor elkaar. Woorden schieten te kort om dat „iets“ wat zij voelen te beschrijven; maar hun gevoelens spreken tot hen en doen hen de grote liefde die zij met elkaar delen, beseffen.

De tijd verloopt en het nieuwe gezin wordt gezegend met de geboorte van een jongetje. Dit jongetje wordt bemind niet alleen door zijn ouders maar ook door zijn grootouders. Een volkomen nieuw aspect van de liefde komt nu in het brandpunt te staan. De kleine jongen, zo lief, zo zuiver, zo vol liefde . . . is eenvoudig hemels. Het was de liefde van onze hemelse Vader die hem hierheen zond. Zijn aardse ouders hebben hem lief met geheel hun hart, en zijn grootouders beleven een nieuwe ervaring. Zij komen tot de ontdekking dat hun liefde voor hem onbeschrijflijk is. . . Zij vragen zich af: „Hebben wij onze eigen kinderen ook zo liefgehad?“ Ja, zij hebben hun kinderen even lief

Overzicht van de tempeldiensten

Overzicht van de tempeldiensten gedurende 1970 van de tempel in Zwitserland

Attentie Dit is een NIEUW overzicht.

Met ingang van 5 januari 1970 zal de tempel in Zwitserland in plaats van op de gebruikelijke vrijdagen gedurende het gehele jaar 1970 op de MAANDAGEN gesloten zijn.

Met ingang van 3 januari 1970 zullen er elke zaterdag drie diensten gehouden worden.

07.15	1e dienst	in het engels*	uitgifte van namen tot 07.30
10.00	2e dienst	in het Duits**	uitgifte van namen tot 10.30
14.00	3e dienst	in het Duits***	uitgifte van namen tot 14.30

* Deze dienst kan ook in een andere taal gehouden worden om leden die voor het eerst door de tempel gaan in de gelegenheid te stellen de dienst in hun eigen taal te horen. Verzoeken om deze dienst in een andere als de engelse taal de houden dienen zo vroeg mogelijk te worden ingediend.

Het eerste verzoek dat ontvangen wordt zal de taal bepalen waarin de dienst gehouden zal worden.

** Elke derde zaterdag van de maand wordt deze dienst eveneens in het engels gehouden.

*** Elke eerste zaterdag van de maand wordt deze dienst in het Frans gehouden.

Op elke vrijdag voorafgaande aan de derde zaterdag van de maand zal er een dienst in het engels gehouden worden. De uitgifte van de namen zal plaats vinden tussen 17.30 en 18.00 uur.

N.B. Leden die hun eigen endowments (begiftigingen) willen ontvangen worden verzocht om een dienst bij te wonen in hun moedertaal. Zij dienen 30 minuten voor aanvang van de dienst bij de ingang van de tempel te zijn.

Overzicht van de in 1970 te houden diensten. (voor aanvangstijden zie boven)

10 — 13 maart	Fins
17 — 20 maart	Duits
24 — 27 maart	Duits
14 — 17 april	Nederlands
21 — 24 april	Duits
25 april	Nederlands (zaterdag)
1 — 2 mei	Frans
8 mei	Duits (vrijdag)
12 — 15 mei	Zweeds
19 — 22 mei	Duits
16 — 19 juni	Nederlands
30 juni	Zweeds (dinsdag)
1 — 3 juli	Zweeds
7 — 10 juli	Deens
14 — 17 juli	Fins
21 — 24 juli	Duits
28 — 31 juli	Duits
4 — 7 augustus	Frans
11 — 14 augustus	Nederlands

18 — 21 augustus	Zweeds
25 — 28 augustus	Deens
8 — 11 september	Alleen voor priesterschapdr.
10 oktober	Duits (zaterdag)
13 — 16 oktober	Duits
20 — 23 oktober	Duits
27 — 30 oktober	Duits
31 oktober	Nederlands (zaterdag)
6 — 7 november	Frans

Soortgelijke diensten kunnen op verzoek, door groepen van ten minste 10 broeders en 10 zusters, op andere tijdstippen — behalve op zon- en maan-dagen — gehouden worden.

Verzegelingsdiensten

Na afspraak en direct volgende op diensten voor het ontvangen van endowments. Op dagen waarop geen diensten voor het ontvangen van endowments gehouden worden kunnen op dinsdagen tot en met vrijdagen na afspraak verzegelingsdiensten plaats vinden.

Dopen voor de doden

Op verzoek van ringen en districten na voorafgaande afspraak.

De Tempel is gesloten

Vanaf zondag 13 september tot en met vrijdag 9 oktober 1970 is de tempel voor alle diensten gesloten.

Algemene instructies

- Elk lid in de leeftijd van 8 jaar of ouder dient voor het betreden van de tempel in het bezit te zijn van een geldige tempelaanbeveling.
- Echtparen met kinderen die aan hen verzegeld zullen worden dienen een correct ingevulde gezinslijst te overleggen.
- De tempel mag alleen betreden worden voor het verrichten van tempelwerk. Kinderen worden er niet toegelaten tenzij zij aan hun ouders verzegeld zullen worden of indien zij deel zullen nemen aan het dopen voor de doden.
- Voor slaapgelegenheid kan gezorgd worden, maar niet NA 20.00 uur. Vermeldt bij uw aanvraag eventuele speciale wensen duidelijk.
- Alle aanvragen moeten in 2-voud ingediend worden. Aanvragen voor slaapgelegenheid, aanvragen voor tempeldiensten en andere correspondentie dienen gericht te zijn aan:
Het Presidentschap van de Zwitserse Tempel.
Tempelstrasse 4
CH-3052 ZOLLIKOFEN/BERN
Zwitserland.
- Zorg voor passende kleding! U zult het Huis des Heren betreden, en u zult zich op de zelfde wijze dienen te kleden zoals u zou doen voor het bijwonen van een avondmaalsvergadering.
Het Tempelpresidentschap
Charles Grob
Robert A. Simond
Georg J. Birsfelder

**Zondag 18 januari 1970 stierf
president David O. McKay
In zijn appartement in Hotel
„Utah.”**

In het volgende nummer van de „Ster” zal een meer
gedetailleerd verslag gegeven worden.

GEZAMENLIJKE OPZEGGING VOOR MAART 1970

De navolgende teksten dienen in februari door de leerlingen van de leergangen 9 en 13 uit het hoofd geleerd te worden, en door de respectieve klassen gezamenlijk opgezegd te worden in de zondagsschooldienst van 1 maart 1970.

LEERGANG 9:

(Na de opstanding van Christus werden vele graven geopend en de waardige geesten die met hun lichamen herenigd waren, verschenen als een getuige voor de opstanding.)

„En de graven werden geopend, en vele lichamen der heiligen, die ontslapen waren, werden opgewekt;

En uit de graven uitgegaan zijnde, na Zijn opstanding, kwamen zij in de heilige stad, en zijn velen verschenen.” — Mt. 27:52, 53.

LEERGANG 13:

(Zuivere onzelfzuchtige liefde zoals de eeuwige liefde van Christus voor ons, is de grootste deugd die we kunnen ontwikkelen.)

„Maar naastenliefde is de reine liefde van Christus, en duurt voor eeuwig; en wie ook ten laatsten dage in het bezit er van wordt bevonden, met hem zal het wél zijn.” — Moroni 7:47.

gehad. Dat weten zij, want een kleindochtertje en nog een kleinzoon hebben met hun komst die ervaring vermenigvuldigd en de geldigheid ervan bevestigd. Zij beginnen in te zien dat hun liefde zich tot anderen kan uitstrekken en daarbij altijd onverminderd blijft.

Zo is nu de liefde van onze hemelse Vader. Daarom kan Hij met Zijn bezorgdheid, Zijn zorg en Zijn tederheid, ieder van ons, Zijn kinderen, innig liefhebben. Een analoog geval van deze goddelijke liefde vinden wij in het wonder van de spijziging der vijfduizend. Jezus nam vijf broden en twee vissen, zegende ze en gaf ze aan de menigte. „En zij aten allen en werden verzadigd... en ... het overschot der brokken was twaalf korven.” (Zie Mattheüs 14:15-21.) Zo is het ook met de liefde. Hoe meer liefde wij geven hoe meer wij te geven hebben. Ons vermogen om blijvende en waardevolle verhoudingen met onze geliefden en al onze medemensen tot stand te brengen neemt toe. Precies zoals Jezus het wonder van de broden en vissen verrichtte, kan ook ieder mens het wonder der liefde verrichten. ○

AVONDMAALSOPZEGGINGEN VOOR FEBRUARI

Senior-zondagsschool:

„Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid.” (Mattheüs 6:33.)

Junior-zondagsschool:

„Gij zult uw naaste liefhebben gelijk uzelen.” (Mattheüs 22:39.) ○

Darwin K. Wolford

The musical score consists of two systems of piano accompaniment. Each system has a treble clef on the upper staff and a bass clef on the lower staff. The first system begins with a piano (p) dynamic marking. The second system includes a ritardando (rit) marking. The music is written in a key with one flat and a 4/4 time signature. The notation includes various note values, rests, and phrasing slurs.

De belangrijkste
taak en uitdaging
voor een leraar ligt in . . .

Het aanwakkeren en stimuleren van studieijver

Een zondagsschoolleraar die een klas binnengaat zonder eerst de reden van zijn bestaan als leraar vast te stellen, is tot mislukking gedoemd. Het is volstrekt noodzakelijk dat iedere leraar weet waarom hij geroepen is om te onderwijzen, wat er van hem verwacht wordt dat hij zal doen en hoe goed hij het moet doen.

Mocht een zondagsschoolleraar om de een of andere reden het idee hebben gekregen dat het zijn taak is verhaaltjes te vertellen om de kinderen zoet te houden, dan is het noodzakelijk dat hij zijn ideeën opnieuw toetst aan de doelstellingen van de zondagsschool, zoals die te vinden zijn in het *Zondagsschool Handboek*:

De verantwoordelijkheid voor het onderwijzen van het Evangelie ligt in eerste instantie thuis. De zondagsschool is slechts een hulp voor de ouders in deze verantwoordelijkheid.

Het doel van de zondagsschool is om het Evangelie van Jezus Christus te onderwijzen aan alle leden van de Kerk en de onderzoekers die de zondagsschool bezoeken.

Dit zondagsschoolonderwijs behoort tot resultaat te hebben dat een vitaal geloof ontwikkeld wordt in God de Vader, in Zijn Zoon Jezus Christus en in de Heilige Geest en dat een getuigenis wordt ontwikkeld dat het priesterschap en de beginselen van het Evangelie van Jezus Christus weer hersteld zijn door middel van de profeet Joseph Smith en voortbestaan door levende profeten.

Bid, zoek, klopt!

Wil onderwijs leiden tot geloof in God en tot een persoonlijk getuigenis van de waarheid van het Evangelie,

dan zal men meer moeten doen dan de kinderen alleen maar zoet te houden met verhaaltjes.

Hoe krijgt men geloof en een persoonlijk getuigenis? De zekerste manier daartoe is de persoonlijke inspanning — persoonlijk zoeken — vasten, gebed, studie, overpeinzing en toepassing van de onderwezen Evangeliebeginselen.

De voornaamste oogmerken van de leraar zijn:

- (1) de leerling ertoe te brengen door eigen inspanning te zoeken en
- (2) de leerling te helpen zelf het antwoord te vinden op zijn vragen over het Evangelie.

De Heiland heeft ons gezegd zelf te zoeken:

Bid, en u zal gegeven worden;

zoek en gij zult vinden;

klopt, en u zal opengedaan worden.

(Mattheüs 7:7.)

Elk van de woorden „bidt”, „zoek”, „klopt” impliceert persoonlijke, actieve betrokkenheid en een opklimmen-de graad van inspanning.

Het leren van Evangeliebeginselen vereist meer dan een passieve aandacht voor Evangelielessen. Men moet eerst actief en met geestdrift betrokken raken bij een les voor men bereid is zich veel inspanning te getroosten bij zijn zoeken.

Een leraar dient bij iedere les duidelijk bepaalde doelstellingen voor ogen te hebben die de leerling tot persoonlijke inspanning prikkelen en hen helpen het antwoord op hun individuele vragen zelf te vinden. Daarom is het niet altijd verstandig om kinderen het antwoord op hun vragen te geven, daar dit immers vaak tot gevoel heeft dat het zoeken wordt „uitgeschakeld”. Krijgt

DOOR LYNN STODDARD

een kind pasklare antwoorden uit vreemde bron, dan kan hem dat zo'n genoegdoening verschaffen dat hij niet langer probeert de zin ervan op zichzelf te betrekken.

Indien, om een voorbeeld te noemen, een leraar het jonge kind een belangstelling voor het lezen van de heilige Schriften wil bijbrengen, dan moet hij het leren inzien dat deze geschriften, samen met vasten en gebed, hem of haar het antwoord geven op de vragen en problemen die voor het kind van actueel belang zijn.

Een goede manier om het zoeken gaande te houden, is de vragen van de leerlingen weer aan henzelf voor te leggen, zodat het hen moeite zal kosten hun eigen persoonlijke antwoorden te vinden.

Twee belangrijke doelstellingen bij het onderwijs.

Het is van belang dat de leraar iedere zondagsschoolles voorbereidt binnen het kader van de twee voornaamste oogmerken die reeds eerder genoemd werden:

- (1) de leerling ertoe te brengen door eigen inspanning te zoeken, en
- (2) de leerling te helpen zelf het antwoord te vinden op hun vragen over het Evangelie.

Men kan het ook zo formuleren:

- (1) de weetgierigheid van de leerling te stimuleren of „in te schakelen“, en
- (2) hen te helpen door eigen onderzoek gegevens (inlichtingen) van henzelf te verzamelen.

Het komt er dus op neer dat wij de leerlingen helpen hoe zij moeten leren de antwoorden op hun vragen over het Evangelie zelf te vinden en deze informatie

door hun verstandelijke en geestelijke „computers“ te laten verwerken om tot een persoonlijke toepassing te kunnen komen.

Daarmee moeten wij dus afstand doen van het idee dat de voornaamste taak van de leraar bestaat uit het doorgeven van kennis.

De voornaamste taak van de leraar is het aanwakkeren en stimuleren van studiejever. De leerling wordt dan voor de rest van zijn leven een zoeker naar waarheid met een eigen initiatief, wordt zijn eigen leidsman met eigen stuwkracht. Een leraar die beseft dat zijn voornaamste taak daarin ligt ieder kind te helpen bij het persoonlijk verwerven van inzicht, zal voor vele leerzame ervaringen zorgen die dit zoeken naar inzicht stimuleren en de leerling de weg wijzen naar een vruchtbaar leven.

Als leraren zichzelf kunnen zien als „raadgevende leraar“, dan zullen zij in staat zijn om bepaalde lessen zo te geven dat ze ieder kind van God afzonderlijk zullen helpen zijn unieke gaven, talenten, geloof en getuigenis te ontwikkelen. Het maakt deel uit van het eeuwige plan dat elk van de kinderen van onze Vader de verantwoordelijkheid draagt om (als mens met een vrije wil) naar volmaaktheid te streven.

Als hij dit beseft, dan zal de leraar zijn les zo geven dat hij de interesse van ieder kind afzonderlijk weet op te wekken.

Zij die „honger en dorsten naar gerechtigheid“¹ zullen het doel dat de zondagsschool stelt veel sneller bereiken dan zij bij wie de interesse voor het Evangelie maar gering is. In het aanwakkeren en stimuleren van de studiejever ligt de belangrijkste taak en uitdaging voor een leraar.

¹ Mt. 5:6.

Ouderling Orson F. Whitney (1855—1931), een van de grote dichters-historici onder de heiligen der laatste dagen werd op 9 april 1906 apostel, tegelijk met George F. Richards en David O. McKay.

Ouderling Whitney, die altijd een populair en veel gevraagd spreker was, hield een toespraak op de OOV-conferentie in juni 1925, waarin hij vertelde over de tijd toen hij als jongeman van 21 in Pennsylvania op zending was, maar intussen met aardig succes uitdrukking wist te geven aan zijn gedachten in krantenartikelen en gedichten.

Zijn metgezel, A. M. Musser, een veteraan in het zendingswerk en 25 jaar ouder dan Orson Whitney, berispte hem: „Je behoorde de boeken van de Kerk te bestuderen; je bent er op uit gestuurd om het Evangelie te prediken, en niet om voor de krant te schrijven.”

De jonge Whitney wist dat zijn zendingsbroeder gelijk had, maar ging toch op de ingeslagen weg voort, geboeid als hij was door de ontdekking dat hij het vermogen bezat de pen vaardig te hanteren. Dit zijn de woorden die hij op die bewuste OOV-conferentie sprak op 7 juni 1925, een sabbatavond:

„Op een nacht droomde ik — zo men het dromen noemen mag — dat ik mij in de tuin van Gethsémané bevond en getuige was van de zielestrijd van onze Heiland. Ik zag Hem even duidelijk als ik deze gemeente voor mij zie. Ik stond achter een boom op de voorgrond vanwaar ik alles kon zien zonder zelf gezien te worden. Jezus betrad de tuin door een poortje aan mijn rechterhand in gezelschap van Petrus, Jakobus en Johannes. Hij zei hun daar te blijven en in gebed naar te knielen, terwijl Hij zelf Zich naar de andere zijde begaf, waar ook Hij in gebed neerknielde. Het was hetzelfde gebed dat ons allen bekend is: „Mijn vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker aan Mij voorbijgaan! doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.” (Mt. 26:36-44; Marcus 14:32-41; Lukas 22:42.)

„Terwijl Hij bad, stroomden de tranen Hem langs het gezicht, dat naar mij gekeerd was, en die aanblik ontroerde mij zo, dat ook ik begon te wenen

Ik sliep op mijn post

zuiver uit sympathie voor Zijn grote smart. Mijn hart ging geheel naar Hem uit. Ik had Hem lief met geheel mijn ziel en er was niets waar ik zozeer naar verlangde als bij Hem te zijn.

„Weldra kwam Hij overeind en liep naar de plaats waar de apostelen neergeknield lagen — vast in slaap! Hij schudde hen zachtjes wakker en vroeg hun zacht verwijtend en zonder een zweem van boosheid of hekkeling of zij niet één uur met Hem konden waken. Daar stond Hij, met de last van de zonden der wereld op Zijn schouders, terwijl de zielsangst die iedere man, iedere vrouw en ieder kind benauwde, door Zijn gevoelige ziel sneed — en zij konden niet eens één enkel uur met Hem waken!

„Hij keerde naar zijn plaats terug en bad opnieuw, waarna Hij weer terugkwam, maar hen weer slapende aantrof. Opnieuw wekte Hij hen, vermaande hen en ging terug om weer te bidden. Dit herhaalde zich driemaal, zodat ik tenslotte Zijn verschijning tot in de kleinste onderdelen kende — Zijn gelaat, Zijn gestalte en Zijn bewegingen. Hij was edel van gestalte en Zijn gelaat droeg een majestueuze uitdrukking — volkomen het tegendeel van het slappe, verwijfde wezen dat door sommige schilders wordt voorgesteld — een ware God onder de mensen, en toch zo zacht en deemoedig als een kind.

„Plotseling schenen de omstandigheden te veranderen, maar het ta-

fereef zelf bleef hetzelfde. Het was nu niet vóór maar na de kruisiging, en de Heiland stond tezamen met de drie apostelen aan mijn linkerhand. Zij stonden op het punt om ten hemel op te varen. Ik kon het niet langer uithouden. Ik rende achter de boom vandaan, viel aan Zijn voeten neer, omvatte Zijn knieën en smeekte Hem mij mede te nemen.

„Ik zal nooit vergeten hoe zacht en vriendelijk Hij Zich bukte, mij ophief en mij omarmde. Het was alles zo levensecht dat ik zelfs de warmte voelde van Zijn boezem waar ik tegenaan leunde. Toen zei Hij: „Nee, mijn zoon; dezen hebben hun werk volbracht, en zij mogen met Mij meekomen, maar gij moet blijven en uw taak nog voltooien.” Maar nog klampte ik mij aan Hem vast. En terwijl ik naar Hem opkeek — want Hij was langer dan ik — smeekte ik Hem dringend: „Maar beloof mij dat ik uiteindelijk toch bij U zal komen.” En met een innemende en tedere glimlach antwoordde Hij: „Dat ligt geheel en al aan u.” Ik ontwaakte met een brok in mijn keel, en het was morgen.”

„Dat komt van God,” zei ouderling Musser, toen hij het verhaal te horen kreeg.

„Dat hoef je mij niet te vertellen,” antwoordde ouderling Whitney, en toen zei hij tot de OOV-conferentie: „De les drong duidelijk tot me door.

wordt vervolgd op blz 38

GESCHIEDENIS IN DE NEDERLANDSE ZENDING

Op Zondag 26 oktober 1969 is er in de Nederlandse zending geschiedenis gemaakt. Tijdens de Groninger districtsconferentie zijn vier broeders geroepen als leden van de districtsraad van het district Groningen. Het zijn:

Broeder Bernard Lefrandt,
Broeder Gezinus Wolthers,
Broeder Berend Feenstra,
Broeder Jurrien Weening.

Dit is de eerste stap op weg naar een meer volledige organisatie van de gemeenten en districten in de Nederlandse zending. Wij zijn, overeenkomstig de instructies van broeder Packer, bezig de gemeenten en districten zó te organiseren dat ze hetzelfde bestuur krijgen als de ringen en wijken van de Kerk, zodat wanneer de dag komt dat de ringen moeten worden ingesteld, er niets anders gedaan behoeft te worden dan het veranderen van de namen.

Momenteel worden in bijna alle gemeenten van de Zending alle bestuursfuncties bekleed door plaatselijke broeders, evenzo in het gemeentepresidentschap en in het districtspresidentschap.

De stap die tijdens de Groninger conferentie is gedaan door een begin te maken met de organisatie van de districtsraad, zal ook worden gezet tijdens de komende conferenties in de andere districten.

HET DISTRICTSPRESIDENTSCHAP EN DE DISTRICTSRAAD VAN HET DISTRICT GRONINGEN

Eerste rij van links naar rechts: Bernard Lefrandt, Hendrik Gout, George Baptist, Gezinus Wolthers

Tweede rij van links naar rechts: Berend Feenstra, Heino Dallinga, Jurrien Weening.

TEMPELREIS NOVEMBER 1969

Omdat er door verschillende leden die een tempelhuwelijk wilden sluiten te kennen was gegeven dat ze liever niet wilden wachten tot de traditionele zomerreizen, werd vanuit de zending besloten om voor hen een week-end-tempelreis te organiseren in de maand november.

De belangstelling bleek groot te zijn. Naast hen die op eigen gelegenheid zouden reizen hadden er zich nog 34 opgegeven. Hierdoor werd het mogelijk om een bus te huren. Deze vertrok op vrijdag 28 november om 16.00 uur uit Groningen met acht passagiers aan boord. De anderen werden in Utrecht en Arnhem opgehaald.

De reis was mede door de geroutineerde chauffeurs en de goed ingerichte bus voorspoedig en de reizigers kwamen ruim op tijd om de eerste dienst te kunnen bijwonen. Na deze dienst werd de verzegelingsdienst gehouden. In het totaal sloten zeven echtparen het eeuwige huwelijk en werden hun kinderen aan hen verbonden.

De tweede dienst, ook in het nederlands, eindigde om 18.00 uur zodat de terugreis een uur daarna kon worden aangevangen. Ook deze verliep vlot.

Een bijzondere hulde voor de kinderen die de reis met de bus meemaakten en waarvan de jongste anderhalf jaar oud was, is hier zeker op haar plaats. Zij hebben

zich voorbeeldig gedragen en ondanks de vermoedheid werd er geen onvertogen woord gehoord.

Het was dan ook geen wonder dat de geest uitstekend was, en in allen leefde de gedachte: We moeten het meer doen want het geeft vele zegeningen.

Gemeentepresidentschap van Alkmaar en hun echtgenotes

Van links naar rechts: Antonie A. Vreven, tweede raadgever; Aldert Last, President; Johannes Gunster, eerste raadgever; Cornelis Brevé, Secretaris.

Van links naar rechts: Dorothy M. Gunster-Olie, Maria D. Vreven-Vosshard, Cornelia J. Last-de Cocq

Het Gemeentepresidentschap van de gemeente Groningen, met hun echtgenotes

Van links naar rechts: Berend Bakker, 1e raadgever; Kodinus Dallinga, president; Hilko Streuper, 2e raadgever; Geert Streuper, secretaris.

Van links naar rechts: Hindrika Bakker-Slachter, Jetske Dallinga-Engelsman, Willempje G. Streuper-Winkel, Gezina H. Streuper-Booij

JAARLIJKS UITSTAPJE VAN DE ZHV / DEN HAAG

Donderdag 11 september 1969, een zonnige overdag. Om 10 uur waren alle zusters, 33 in totaal, gezeten in de comfortabele touringcar en nadat zr. v.d. Hoeve het openingsgebed had uitgesproken en zr. Beute iedereen verwelkomd had, werd de leiding aan zr. E. Boer overgedragen, waarna het gezelschap om 5 over tien uit de Leersumstraat wegreed op weg naar de eerste pleisterplaats: „Schiphol“.

Daar arriveerde men om circa 11 uur en kon men zich verpozen tot 12 uur en eventueel een verversing gebruiken, op deze grootse luchthaven. Met veel interesse werd de bedrijvigheid op het vliegveld gadeslagen en werden er natuurlijk de nodige foto's geschoten.

Om precies 12 uur zaten de zusters weer in de bus, en via Leimuiden ging het naar Alphen a/d Rijn, waar werd uitgestapt bij het grote vogelpark „Avifauna“.

Na wat gewandeld te hebben in deze prachtige tuin, werd om ongeveer 1 uur de lunch geserveerd in het restaurant.

De lange tafel zag er feestelijk en uitnodigend uit, en nadat zr. Bouts had voorgesproken, begon men met smaak aan de heerlijke broodjes met overvloedig beleg, naar ieders smaak.

Na deze gezellige maaltijd verspreidden de zusters zich in het park, men zat langs

de vijvers met rose flamingo's en andere zeldzame prachtige vogels, waarna om 3 uur „ingscheept“ werd in de „Avifauna IV“ voor een boottochtje.

Via de Helmansewatering en de Wijde A, langs het stille dorpie Woubrugge, waar men vergeet dat Nederland zo overvolkt is, ging het naar de Brassemermeer. Na deze grote plas, die schitterde in de zon, te zijn rondgevoerd, weer terug naar Avifauna waar tot besluit nog 3 kwartier over was, om op het gezellige terras een verfrissing te gebruiken.

Veel te vlug was het 5 uur en moest de thuisreis aanvaard worden. Om 6 uur waren alle reizigers weer terug in Den Haag.

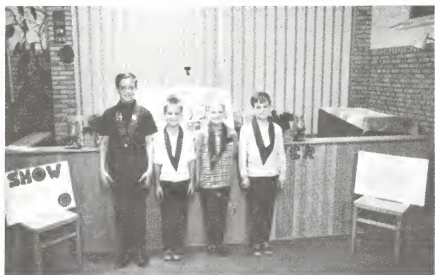
Hulde aan zr. E. Boer, die alles zo perfect had geregeld, niet alleen dat zij bij het Rode Kruis 2 opklapbare invalide wagentjes voor moeilijk lopende zusters had gehuurd, zij maakte het met Rinus de chautfeur ook nog in orde, dat iedereen vlak bij huis werd afgezet.

Al met al een sfeervolle dag, met genoeg om terug te zien.

De Lihoma meisjes van het Jeugdwerk in het district Eindhoven zijn druk bezig met handwerken. Het Jeugdwerk zorgt ten behoeve van de meisjes voor vele ontspanningsactiviteiten en is een uiterst belangrijk onderdeel in het geheel van de kerkelijke hulporganisaties.

Door met eenvoudige dingen te beginnen, leren deze 10-, 11- en 12-jarige meisjes hoe je moet naaien, verstelwerk verrichten en huishouden. Dit alles zal hen helpen in hun toekomstige leven.

BEVORDERINGEN IN HET JEUGDWERK

In de gemeente Amersfoort werden in het Jeugdwerk de bevorderingen gevierd van vier jonge broeders.

Marlin Richardson werd vanuit het Jeugdwerk opgenomen in het Aäronische priesterschap, terwijl Kenneth Hardison en de gebroeders Merritt van de piloten naar de bouwers gingen.

Een tafel met het bevorderingsmateriaal waaronder de Bijbel, de banden, presentielijsten en de werkstukken van de jongens stond opgesteld zodat de ouders en

de genodigden dit alles konden bewonderen.

Ook stonden er gezellig gedekte tafeltjes klaar voor het etentje dat door de leidsters

van het Jeugdwerk gezamenlijk was bereid. Het was voor allen een bijzondere dag en die zal vooral de jongens nog lang in het geheugen blijven.

AANGEKOMEN

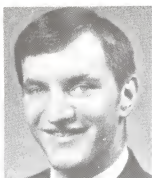
Allen, John L.
Orem, Utah

Clark, Craig A.
Denver, Colorado

Crooks, John B.
Provo, Utah

Goebel, Johan C.
Salt Lake City, Utah

Kemker, Wilford R.
Salt Lake City, Utah

Leeflang, Lourens
Salt Lake City, Utah

Wright, Douglas L.
Austin, Texas

VERTROKKEN

Anderson, Fred Hugh
Weiser, Idaho

Pehrson, Patricia Ann,
Montecello, Utah

Beecher, Bonita K.,
Brigham City, Utah

Van der Wekken, Maria
Neeltje, Tamworth, Australië

Nelson, Barbara Kay,
Salt Lake City, Utah

GEBEURTENISSEN IN DE NEDERLANDSE ZENDING EN DE HOLLANDSE RING

Heerlen
van Steijn, Johannes Gerardus, 23 oktober
van Steijn, Johannes Gerardus, 23 oktober
van Steijn, René, 23 oktober
van Steijn-Snel, Juliana Maria, 23 oktober

Groningen
Motta, Karel Eduard, 26 september

GEDOOPT IN DE NEDERLANDSE ZENDING

Antwerpen
Dedecker-Van Vlimmeren, Lucienne Marie, 3 oktober
Dedecker, Robert Johannes Leonia, 3 oktober
De Meulenaere-De Gusem, Ferdinanda Johanna, 27 september
Visenberg, Maurice Gustave Georges, 10 oktober

Brussel
Raspoot, Henricus, 11 oktober
Van Goethem, Richard, 10 oktober

Enschede-Hengelo
Nijland-Blom, Gerritdina Amelia, 17 oktober

Gent
Van dan Bossche, Viviane Victoire Palmyra, 12 oktober

Haarlem
van Gallen, Johanna Jacoba Joke, 9 oktober
van Gallen, Wicher Dina Aleida, 9 oktober

Den Helder
Kailola, Babe Bethseba, 16 oktober
Kailola, Cornelis, 16 oktober
Kailola Cynthia Lincia, 16 oktober
Kailola, Gilbert Johannes Nicolaas, 16 oktober
Kailola-de Wolff, Josta Gladys, 16 oktober

GEDOOPT IN DE NEDERLANDSE ZENDING

Antwerpen
Dedecker, Anne Marie Josée, 14 november 1969
Apeldoorn
Wegerif, Herman Jan, 31 oktober 1969
Brussel
De Vos, Godielieve Julia Francine, 8 november 1969
Boegaerts, Henri, 8 november 1969
van Goethem-van de Vijver, Julia Carolina, 14 november 1969
van Goethem, Cyril Charles, 14 november 1969
Eindhoven
van de Molengraff, Terra Anna Maria, 7 november 1969
de Kaste, Alberdina Wilhelmina, 10 oktober 1969
de Kaste, Marijke Cornelia, 10 oktober 1969
de Kaste-Xhofloor, Petronilla Antonia Henrika, 10 oktober 1969
de Kaste, Cornelis Sjoerd, 10 oktober 1969

Groningen
Berghuis, Willem, 21 november 1969
Poort-Bol, Grietje, 24 oktober 1969
Poort, Folkert Johannes, 24 oktober 1969
Von Barnav Sijthoff, Pieter Augusto, 1 november 1969

Haarlem
van Heijningen-van Zutphen, Maria Anna, 30 oktober 1969

Haarlem
Jonckers, Kees, 7 november 1969
Jonckers-Versteeg, Jannigje Cornelia, 7 november 1969
Schafer-Sackers, Garda Josefina Francisca, 14 november 1969
Schafer, Paulus Lambertus, 14 november 1969
van Horssen, Elisa, 21 november 1969
Scheper, Lucas, 21 november 1969

Den Helder
Buscop, Johannes Petrus, 3 november 1969
Leuften-Buys, Hermina Helena Elizabeth, 14 november 1969
Leuften, Johannes Jacobus Christiaan, 14 november 1969
Maastricht
Best, Mary Ellen, 14 november 1969

Haarlem
de Haan, Andries August, Diaken, 12 oktober
de Haan, Jan Johannes, Diaken, 12 oktober
Herrebrugh, Andries Michiel Christiaan, Diaken, 12 oktober
Herrebrugh, Robert, Diaken, 12 oktober

Heerlen
Santing, Siemen, Leraar, 20 oktober
Snel, Johannes Augustinus, Leraar, 20 oktober

Zeist
Matia, Jan Christiaan, Ouderling, 14 september
Meijer, Jan Daniel Hendrik, Ouderling, 14 september

Zwolle
Pouwer, Lein, Diaken, 26 september

GEBOREN
Arnhem
Gieling, Menno Johan David, 17 juli

Antwerpen
Van Steerteghem, Heidi, 12 juni

GEZEGEND
Haarlem
Vink, Carol Audrey Denice, 5 oktober

Arnhem
Gieling, Menno Johan David, 7 september

Antwerpen
Van Steerteghem, Heidi, 6 juli

GEHUWD
Amersfoort
Luke, Archie Glen, 14 augustus
Verspuij, Annie Margriet, 14 augustus

Bodden, Jules Maria, 21 november 1969
Bodden-Zaar, Annette Martina, 21 november 1969
Utrecht
Chardon, Elias Hendrik, 31 oktober 1969
Bijleveld, Catharina Maria, 31 oktober 1969
Zwolle
Sol-Veneman, Tonia Everdina, 10 oktober 1969
Sol, Gerardus Pieter Cornelis, 10 oktober 1969

GEDOOPT IN DE HOLLANDSE RING

Schiedam-Vlaardingingen
van Beusichem, Isabella Maria, 31 oktober 1969

VERHOOGING EN ORDENING IN HET PRIESTERSCHAP

Alkmaar
Heijndens, Bruno W. H. A., Diaken, 6 juli 1969
Antwerpen
Derkinderen, Charles Leo M., Diaken, 10 november 1969
Derkinderen, Franciscus J. M., Priester, 10 november 1969
Nijmegen
de Groot, Henri, Ouderling, 23 november 1969
Overvliet, Manta, Ouderling, 16 november 1969

GEROEPEN OP ZENDING NAAR ZWITSERLAND

Overvliet, Manta, 26 november 1969

MUTATIES IN DE NEDERLANDSE ZENDING IN DE MAAND NOVEMBER 1969

Wouter A. E. van Baek – Zondagsschool Superintendant – Nederlandse Zending
I. M. Looy – Districtsresident – District Gelderland/Overijssel
F. B. P. Rentema – Gemeenteresident – Arnhem
John H. Tielman – Gemeenteresident – Ede
Tjong Kie Tio – Gemeenteresident – Nijmegen

Ruzies - en huiselijk geluk

DOOR RICHARD L. EVANS

Een noodzakelijk bestanddeel van de vreugde van het leven is harmonie en geluk in het huisgezin. En dit steunt tenslotte op karakter en hoffelijkheid en gewoon gezond verstand. Waarom zou men toch eigenlijk de vrede en het geluk van het huisgezin, deze innigste van alle verhoudingen in het leven, door ruzies en misverstand willen verwoesten? „Er is een soort ruzie die de lucht zuivert als een flinke vinnige onweersbui” aldus Dorothy Walworth. „Maar er is ook een andere soort ruzie... en die laat lelijke littekens en bitterheid achter die uiteindelijk een huwelijk kunnen verwoesten... Toen Caesar de Rubicon had overgestoken, kon hij niet terugkeren in de verwachting alles bij het oude te zullen vinden... Indien u ruzie maakt en scheldt... en daarbij een duivelse bekwaamheid aan de dag legt om precies die woorden te kiezen die het meest kwetsen — indien u meedogenloos alle mislukkingen in het verleden oprakelt en zelfs uw gelukkigste herinneringen roekeloos vernielt... dan kunt u niet op uw schreden terugkeren in de verwachting uw huwelijk in dezelfde toestand als tevoren te zullen aantreffen... Geen enkele echtgenoot of echtgenote moest eigenlijk au serieux nemen wat de ander op het eind van een afmattende dag zegt... wanneer hij vermoeid of gespannen of onwel is... Wees vriendelijk. In deze tijden kunnen wij allen onze energie wel beter gebruiken dan voor twisten met onze geliefden... Tracht niet een woordenstrijd te winnen alleen maar terwille van het winnen zelf. Uw man of vrouw is niet uw rivaal, niet iemand over wie u in uw kleinzieligheid moet zegevieren... Een ruzie dient altijd bijgelegd te worden en niet zo te eindigen dat beide partijen dagenlang blijven moken... Eén van hen dient te zeggen: „Het spijt me.” Wees niet te trots om te zeggen dat het u spijt... Trots is te kostbaar... Sta er niet op altijd gelijk te krijgen... Nog een laatste waarschuwing. Houd uw ruzies binnenskamers. Uitbarstingen in het openbaar getuigen van een hoogst slechte smaak. Daar is maar één middel voor — zwijg!¹ Het is tenslotte een kwestie van karakter en hoffelijkheid en gezond verstand. Wees niet bang om te zeggen dat het u spijt. En als iemand anders dat in alle oprechtheid tegen u zegt, aanvaard het dan. Laat trots, noch koppigheid, noch domheid de vrede en het geluk in het huisgezin verstoren.

¹ Dorothy Walworth, „Don't Be Afraid to Say You're Sorry”, Good Housekeeping, april 1942.